

GAZETA LITERARĂ

Anul VIII nr. 7 (361) joi 9 februarie 1961

ORGAN SĂPTĂMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R. P. R.

8 pagini 50 bani

In întâmpinarea alegerilor de la 5 martie

PERSPECTIVE URIAȘE, PERSPECTIVE MĂREȚE

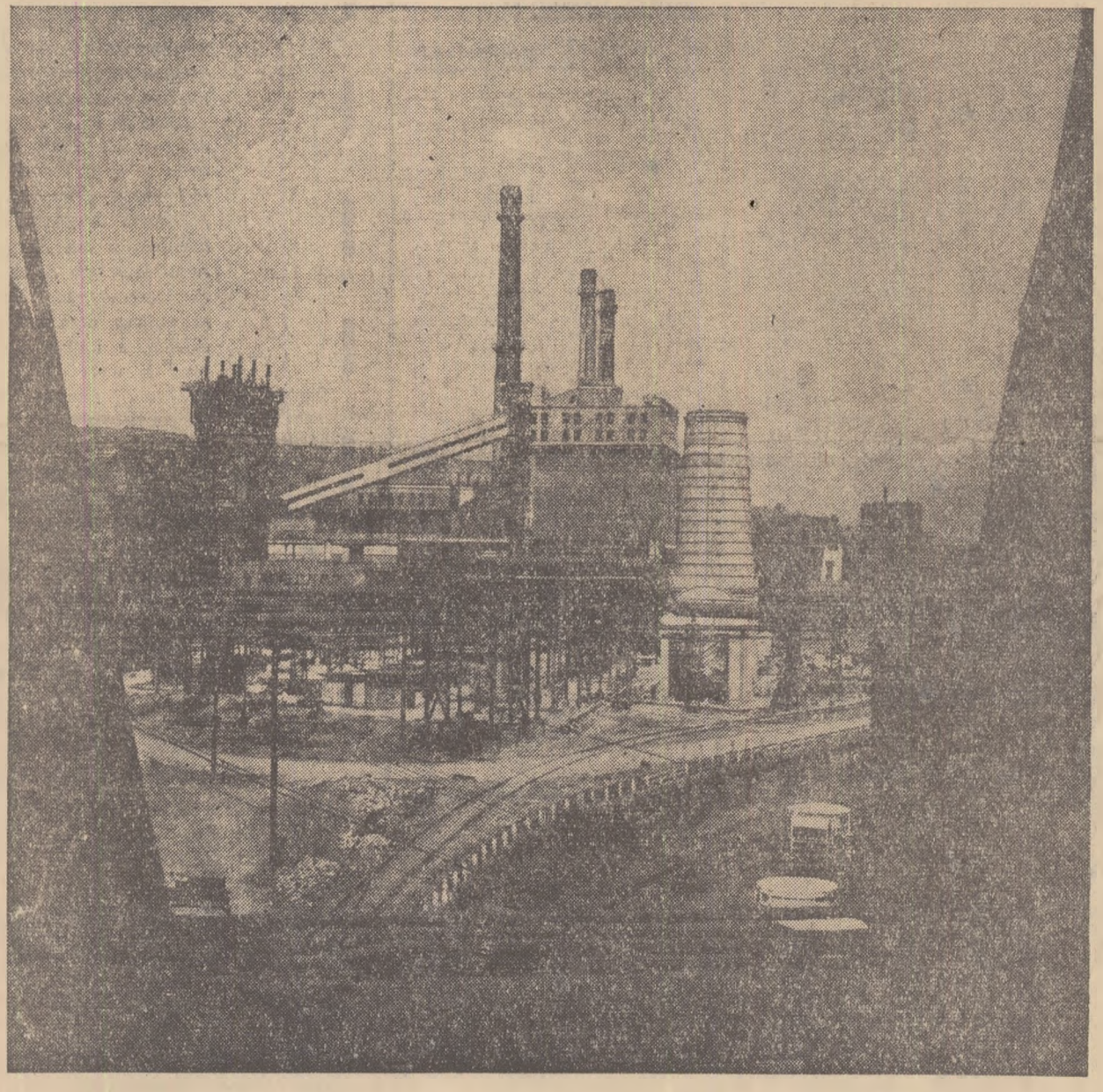
de acad. ZAHARIA STANCU

Marile realizări de până acum ale regimului nostru sînt unanim recunoscute. Harnicul și talentatul nostru popor se mîndrește cu ele. În lumina Raportului prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în fața celui de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, perspectivele care ne sînt deschise sînt uriașe, sînt mărețe. Mergem cu pași mari spre desăvîrșirea construirii socialismului. Ne apropiem din ce în ce de mai mult de epoca în care vom intra în comunism. Ne-am obișnuit cu toții, în anii aceștia care s-au scurs, să luăm asupra noastră marile și nobilele sarcini frățești și să luăm asupra noastră marile și nobilele sarcini frățești și să luăm asupra noastră marile și nobilele sarcini frățești...

și animală. Se prevede că pînă în 1965 producția agricolă să crească cu 70-80 la sută față de anul 1959. Insuficiența de partidul marxist-leninist al clasei muncitoare, convingeri că în socialism și în comunism își vor afla bunăstarea și fericirea, adică pătrunși de faptul real că patria este a lor și numai a lor, oamenii muncii din țara noastră, care pînă astăzi au mers sub conducerea partidului din succes în succes, se vor strădui și vor împlini înainte de termen planul de șase ani. Aceasta va crea minunate condiții de trai pentru toți oamenii muncii. Nivelul de trai se va ridica și mai mult. Veniturile salariale vor crește, în anul ce vine, cu 40-45 la sută, în comparație cu anul 1959, pe de o parte

prin sporirea salariilor, pe de alta prin reducerea treptată a prețurilor mărfurilor de larg consum. Veniturile fărânelor vor crește și ele cu circa 40 la sută. Piețele și magazinele vor pune la dispoziție cumpărătorilor mărfuri de o calitate superioară și de două ori mai multe decît astăzi. O problemă grea a fost aceea a locuințelor. Prin construcțiile masive ridicate în ultimii ani în Capitală și în mai toate orașele de provincie, această problemă a fost rezolvată în parte. Orașele noastre au început să se înfrumusețeze și să capete aspecte noi. Un număr important de oameni ai muncii au astăzi locuințe confortabile. Se va merge însă, și în acest sector de activitate, mai departe. În următorii cinci

ani se vor investi, în acțiunea de construire de locuințe noi, 13 miliarde lei. Cu această sumă se vor clădi 300 mii de apartamente. Cifrele ne arată, așadar, că în viitorul cinci ani se va construi de trei ori mai mult decît în ultimii șase ani. Pentru nevoile social-culturale ale populației și pentru creșterea sănătății oamenilor muncii, în anul următor statul nostru va cheltui de două ori mai mult decît în ultimii cinci ani. Experiențele prin care am trecut, realizările mari care pot fi văzute de toți, ne-au arătat că înfrățim tot ceea ce ne propunem. Cu nemărginită încredere în partid și în guvern, cu nemărginită încredere în forța sa creatoare, poporul nostru va transforma, înainte chiar de sfîrșitul pensanului, marile și mărețele perspective de azi, în realizări concrete.

Noua uzină coccă-chimică de la Hunedoara. Foto EDMOND HOFER

Impresii din New York

B R O A D W A Y

Cine sosește la New York pe calea aerului este scutit de priveliștea idilică a Statului Libertății pe care numai la plecarea și la ieșirea din port o vezi în adevărată și pură încredere. Intrînd spațiile orașului, înfrînd, în loc de fîcile, un uriaș cornet de înghețată, îmbrăcată în culoarea mușchii. Sosirea la aeroport are caracterul de a te proiecta direct și brutal în vârtejul mașinilor care se întrec nebunește. Spre ce gonesc conducătorii lor, n-am putut afla și înțelege nici în ziua sosirii mele nici mai tîrziu. Nebunia vitezei pare să își mădărnă o boală, o psihoză, deci o necesitate a așa-zisei orii tragice americane. Alinauind pe autostrăzile intr-adevăr frumoase ale New Yorkului și pe marile bulevarde mă străduiam să surprind dincolo de ge-

murile strălucitoare ale și mai strălucitoarelor mașini, imaginea unor fețe care-mi păreau împietrite într-o plictisală pe care nimic n-o poate tulbura. Oamenii cu privirea fixă, care nu zîmbesc și nici nu vorbește, mestecă continuu acea invenție infernală care este chewing-gumul. Pe străzi, la teatru în magazine, în biserică, în autobuz, aceeași lipsă de expresie. Regula minimului efort intelectual, regula care se aplică încă din primii ani de învățămînt școlărilor și care este fundamentul în manualele de filozofie prin teze care negă rolul gîndirii în procesul cunoașterii, atribuindu-i doar funcția de a descoperi cele mai bune mijloace de adaptare la mediul inconjurător și de autoconservare, explică succesul unor broșuri ca „Reader's digest”.

Dina COCEA, care a făcut parte din delegația romină la cea de-a XX-a sesiune a O.N.U., împărată în cele ce urmează cititorilor „Gazeta Literară” impresiile sale despre activitatea teatrală și viața din New York.

JURNALUL SCRITORULUI CANDIDAT

Drumul realizărilor

În anul 1950 am fost trimis de către un raion de U.T.M. într-un sat de pe Valea Prahovei. Aveam o sarcină specială. Trebuia să asist, cu încă un tovarăș, la desfășurarea alegerilor de deputați pentru sfatul popular al comunei aceleia de munte. Era prin decembrie, la început, și alegerile care se făceau în satul acela erau primele de felul acesta. Pînă atunci, oamenii votaseră pentru alegerile de deputați, pe care, înainte vreme, nici nu-i văduseră nădăru, ori dacă-i văduseră, asta fusese numai pentru scurt timp, pînă ce le dăduseră voturile. Și încă că acum era vorba să se aleagă deputați și pentru comuna lor, pentru orînduirea treburilor și nevoilor lor de zi cu zi, cînd se făcea la bucuria într-unul, pe cel mai mult dintre ei, dar le dădea și o stare de nedumerire, în care era și oarecare neîncredere față de lucrurile acestea noi: „Rău nu-i, dar să vedem ce-o să iasă pînă la urmă!”

Omul spunea, cu sinceritate și cu stîngăcie, care-i erau temerile, repetînd aceleași și-aceleași vorbe: „Așa ceva nu s-a mai pomenit, să avem deputați și-aceia, în sat, la noi a-casă!” Era, la urma urmelor, în 1950, la sfîrșit, la patru ani după alegerile din 1946 și la șase ani de la Eliberare. Abia se făcuse curățenie în țară, abia fusese măturat locul, că să se poată lucra cum trebuia, fundamentul noilor construcții. Abia fusese naționalizate întreprinderile și fusese îndeplinite primele două planuri de stat, pe 1949 și 1950. Planul de zece ani de electrificare a țării — plan care a devenit realitate astăzi — fusese discutat și aprobat în Plenara C.C. al P.M.R. din octombrie. Dar cîte lucruri care există astăzi și cu care ne mîndrim, nu existau pe-atunci! Nu existau nici Bicazul, nici Săvineștii, nici Borzești,

nici șchelele Oltenei nă existau și nici Hunedoara nu era așa cum este acum. Iată însă că astăzi, numai după zece ani, aceste obiective de seamă ale industriei noastre socialiste există. Totuși, nu despre ele aș vrea să vorbesc în aceste însemnări. În satul de care am pomenit mai sus, n-am mai fost de curind. Am fost, în schimb, în alte sate, în special din Ardeal, de mai multe ori, într-o perioadă mai întinsă. Sîntînd obsesiv căluse în acest timp, pot spune că transformările care au avut loc în conștiința oamenilor sunt deosebit de mari, chiar dacă par neînsemnate, la o primă cercetare. Și cînd spun transformări, nu mă gîndesc la faptul că oamenii s-au obișnuit — acolo unde nu fusese obișnuiți cu asemenea lucruri — să întrebuințeze curentul electric, radioul, cu schimbările care au avut loc în conștiința lor, la lărgirea orizontului lor, a preocupărilor și a felului de a gîndi și de a privi lumea și viața. Indiferenței și pasiivității, atitudinii aceleia puțin fataliste, care nu cerea teriza poporul nostru și care a fost înrădăcinată cu sila în viața sa, de nenumărate nedreptăți și opresiuni, i-a luat locul un interes viu pentru problemele cele mai feurite, începînd cu retribuția zilei de muncă — cu prețurile muncii, în fond — și sfîrșind cu cele mai complicate probleme, fundamentale sau morale. Noi vorbim a-deseori de alianța dintre clasa muncitoare și țărînimă, dar nu ne dăm seama întotdeauna de semnificațiile deosebite ale acestei alianțe, de rezultatele ei concrete, sau mai puțin concrete, dar care dau roade neînșinate. Clasa muncitoare și-a dat aportul său de neprețuit la rețacerea economiei noastre și la industrializarea țării. Și acesta este un lucru palpabil, viu, ușor de depistat, ușor de

deocamdată, carnetul meu de însemnări nu cuprinde nici un fapt și nici o problemă care să necesite o rezolvare rapidă, care să răspundă unor cerințe firești, ale cetățenilor care m-au propus pentru a fi ales ca deputat în una din circumscricțiunile electorale ale unui raion din București. Sînt unul dintre zecele de mii de cetățeni — și acesta e un titlu de mîndrie — care urmează să candideze la alegerile de la 5 martie, pentru sfaturile populare și pentru Marea Adunare Națională, care a devenit, în condițiile noastre, adevărată „Casă a țării”.

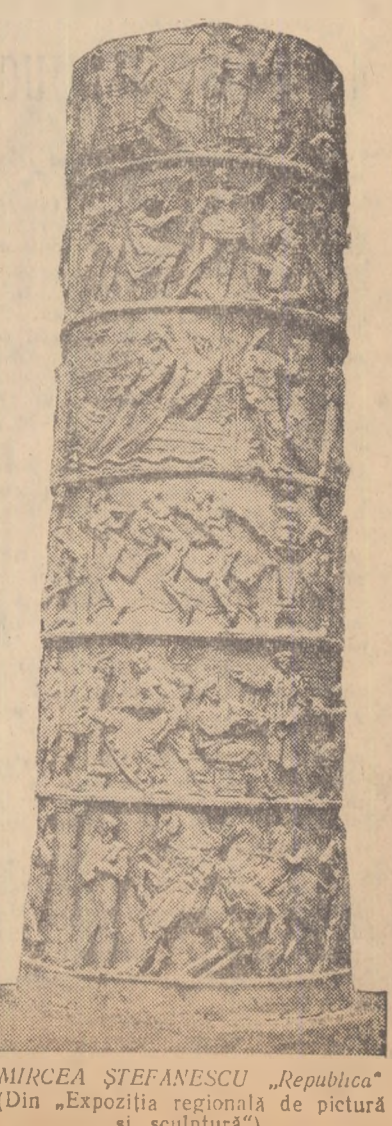
Ion LĂNCRANJAN

Despre poezia de dragoste

Nu vom spune, desigur, un lucru nou, afirmînd că erosul, deși general-uman, își schimbă înfățișările și semnificațiile de la epocă la epocă. Acest caracter proteic nu se manifestă arbitrar ci reflectă, cu o consecvență subtilă, uneori greu de descifrat în individualitatea complexă a actului poetic, dinamica unor idei sau valori sociale. Nu s-ar putea oare scrie — și cit de pasionant ar fi o asemenea încercare! — o istorie, în înțeleșul cel mai riguros, a sentimentului de dragoste? Inșăși apariția poeziei lirice, la vechii greci, este în bună măsură legată de expresia directă a acestui sentiment care, în afara implicațiilor de ordin individual, reprezintă un anumit mod, determinat social, al omului de a concepe valorile sau de a-și defini atitudinea în raport cu ele. Fără a insista asupra latitudii istorice a problemei, vrem totuși să ne oprim la cîteva din aspectele ei, mai apropiate în timp, care pot ilustra sensul social al erosului. Astfel, în romantismul european, capătă accente intense moti- vial cunoscut al dragostei și morții, care este o formă — bineînțeles, pasivă — de refuz adresat unei lumi rău întocmită. În dragoste se mărturisesc înclinațiile cele mai nobile ale omului care, violent contrastive de realitatea socială înconjurătoare, fac din aceștia un inadaptat absolut, gîndindu-și salvarea în moarte sau într-o evaziune în imperiile imaginatului. Mitul impletirii dragostei cu moartea, sau mitul dragostei într-un spațiu paradisiac (să ne gîndim, de pildă, la „Cezara” lui Eminescu) capătă ramificații și nuanțe multiple. Instaurarea definitivă a puterii burghize duce la o depreciere a înșui conceptului de dragoste (L'amour c'est le goût de la prostitution, nota cu tragică ostentatie Baudelaire într-unul din caietele sale intime). Acest tip de eros era cultivat de așa-numiții „poeti damnați” — o latură de protest e implicată în atitudinea lor, — dar nu s-a impus cu exclusivitate, căci funcțiile regeneratoare sau de eliberare a unor mari energii sufletești pe care le are sentimentul acesta nu puteau fi anulate. Conceptul de dragoste trece totuși printr-o anume criză, care reflectă haosul etic propriu capitalismului. Ar fi poate interesant să amintim observația unui eseist francez care constată că dragostea pasională nu se poate manifesta decît ca înfrîngere a unei convenții, a unui tabu (de aici marile pasiuni adultere, descrise în literatura veacului trecut). Conceptul în mod greșit, cu o lege dincolo de social, obscuritatea aceasta poate fi aplicată condițiilor spe-

cifice orînduirii burghize: negînd prohibițiile rigide și artificiale, erosul e un mod — indirect — de afirmare a libertății spirituale a omului. Am citit, în ultima vreme, cîteva din recentele creații ale poezilor noștri în domeniul liricii erotice. Dacă în poezia occidentală, încă din a doua jumătate a veacului trecut, ne întîmpină ceea ce am numit o criză a conceptului de dragoste, asistăm, în schimb, la reabilitarea lui totală în cadrul realismului socialist. Și nu numai la o reabilitare, ci și la înzestrarea lui cu semnificații noi. E vorba, mai întii, de integrarea ero-tică și, am zice, conștientă, a erosului într-un sistem de valori etice și sociale. Apoi, prin depășirea alienării capitaliste, de eliberarea acestui sentiment de restricțiile sau dependențele arbitrare. Posibilitatea suferinței nu este, firește, exclusă, dar ea are acum o determinare strict individuală, și și socială. Conceptul de dragoste în expresia lui poetică, dobîndește o nouă complexitate. Limitîndu-ne, deocamdată, doar la cîteva aspecte ale acestui fenomen, ne vom referi la poemul lui Ninei Cassian „Spectacol în aer liber”. E interesant, aici, în primul rînd, continuitatea și intensitatea reflecției etice. Dragostea apare ca un efort de permanență înnoire, de creație umană.

Sentimentul e amenințat înșă de primejdie, — ineria, gestul automatizat, fără acoperire emoțională, oboseala, stările neutre. Poeta descrie alegoric cortegiul ispititor: „Capcanele, ispitele, prejudecățile/se sfîlțesc: cum să facem? / Pe unde să ne facem intrarea / la Serburile dragostei? / Va trebui să ne strecurăm deghizate, / cum intră ciurma-n cetate.” Efortul de înnoire intrerupt, obișnuința și monotonia ucid sentimentul: „O știi cînd se apropie? Nu / Totul era ca-nainte / și, iată, deodată-apăru / S-au schimbat toate, fără veste / Fața de masă nu mai e vișnie / Degetul cel mic al iubitei / nu mai seamănă cu-o corniță de melc / Toată minunea care-a fost / nu mai este / între prezență și-absență / hotărî să străvezii. / Contrastele s-au decolorat / Iubirea se-amîină pe malul firizii”. Pentru a-și apăra dragostea, cel ce se iubesc trebuie să fie „cu ochii-n patru / la modificările ei imperceptibile, / veșnic treji, veșnic pătrunzători și inventivi”. Sensul dinamic al sentimentului erotic se întîlnește cu sensul major al epocii contemporane: comunismul. Dragostea e proiectată pe fundalul unor vaste semnificații, capătă înfrumusețea gravă a responsabilității conștiente: „Dragostea merge-nainte / învingîndu-și

MIRCEA ȘTEFANESCU „Republica” (Din „Expoziția regională de pictură și sculptură”)

IN ACEST NUMĂR:

- Patru schițe sovietice
 - Sirena locomotivei, După ploaie de Oleg Bușko
 - Accent aigă, O discuție - de Iurii Naghibin (pag. 3)
- Luna beată
 - povestire de Costache Anton (pag. 5)
- Poezii
 - de Tiberiu Ulan și Aurel Gurghianu (pag. 5)
- Cerințe și obligații ale comediei satirice
 - de Vicu Mîndra (pag. 7)
- Mușcătura, Papăria
 - două schițe de Alberto Moravia (pag. 8)

(Continuare în pag. 7)

Ai lui Urcan în proza ardeleană

Iar se bat aștia ai lui Urcan, așe una. Iar se bat. Trebuie să faci și ei ceva. Chiar așa. Că de lucru nu lucră, gânduri n-au. Ziua dorm și noaptea jură...

Pina la Pavel Dan, Slavici și Rebreanu au arătat că jugurele de pământ și numărul vitelor erau socotite bunul suprem, măsura definitivă a bucuriilor vieții în satul ardelean. El au statornicit tradiția unei proze rurale care se desfășoară sistematic în construcții solide, gravitând echilibrat, metodic, pe fondul unor profunde acorduri tragice...

„In sat, frumusețea se măsoară cu jugurele de pământ” și în formulele de politețe „mulțum, dumnezeu să-ți fiină vite!”... „să-ți dea dumnezeu noroc la porci, că faină mustă-țâ ai”, se simte aceeași preocupare, statornică și unică, pentru înmulțirea „Glasul iubirii” înabșut răscăitor, din Ion, nu se face auzit niciodată în proza lui Pavel Dan.

Lupta pentru accapararea pământului se duce însă aici, pește coprișeu. Vă las, vă las cu dragă inimă (...).

pește coprișeu. Vă las, vă las cu dragă inimă (...). Văler își dresse glasul (...), o sudalmă cumplită i se cobori pînă la vîrfurile limbii (...). Impreună cu alți sîteni, Valer mersese la vîldică spre a-l piri pe popă care nu se ține de obiceiul pămîntului și nu-l lasă pe oameni să împarță vinars la înmormîntări.

Proza lui Pavel Dan se ocupă persistent de obiceiurile de înmormîntare. El face o monografie a înmormîntării, așa cum Rebreanu făcuse o monografie a horei sau a nunții. Înproștarea unui om sărac și chinat de familie sa (Toader din Priveglîu) sau a unui bătrîn chibaur (Urcan), nu constituie nicicum un prilej de meditație metafizică; unică și immanentă, ea prilejuește scrierilor, mai ales sondaje în viața socială, cuprinzind pe larg, în cercuri concentrice, familia, apoi neamurile mai îndepărtate, apoi autoritățile locale (popa, dascălul, notarul), în sfîrșit, întregul sat. Nici vorba de atmosferă eucuerică în timpul priveglîului: se discută despre recolta, se joacă cărți, se bea. Un bătrîn sărac, Șuta (la moartea lui Toader) și popa Tiron (la moartea lui Urcan) fac un rețetiviu fulminant, rîndul vîrărilor luncii cuvinte ipocrite și dezvăluind adevărul vieții celui dispărut.

„El linem un pic mai mult, c'ă am vrea să ne preagăim bine. De la noi și lumea așteaptă mai mult. Apoi ne-a și fost drag moșul.”

„Popa îl privea alînc gîndindu-se: „El în fin pe lăută o săptămîna cu să-l în groape în zi de post. Fîindcă le-a fost drag...” și cu îngropăciune mare...” (Gîndul ce-i trece prin dosul ochilor se afînă de în necunoscut). În locul lui așe cu totul altceva, ceea ce trebuia să spună ca popă:

„De bună seamă, dragul meu, se cade să-l îngropăți cu cinste mare. V-a lăsat o moșie, v-a făcut oameni de frunte. Ai veni să-mi apuci că vreți și vinars pește coprișeu.”

Adriana ILIESCU

reflectă existențele mărunte dar autentice chinute.

Recluzișorul făcut de popa Tiron la înmormîntarea bătrînului Urcan atinge coardele majore ale demascării unei păturii sociale — gazele satului ardelean. Nu se reproduce exact ce a spus, dar evintarea sa este relatată prin erorare atmosferice și prin descrierea trăirilor și halucinațiilor Ludoviciei. Caricaturalia forme fantastice, scenele se schimbă în virtej de cosmar, amintind viziuni de Goya. Realul convertit în fantastic își sporește valențele de demascare socială.

„Tăbăcurile, în culori tari și rostogoliri amețitoare, sînt însoțite de o acompaniere melodică ce le adaugă încă o dimensiune, concretizîndu-se în sublimă-măndre verosimilul: „Carul zărută de fierărie: era și uscat din pînăa societății. Clopoțele de pe boi sunau ascuțit. În rîmful lor, implorîndu-se într-un cor fantastic se revărsa peste hotar boceții!” Este aspru recluzișorul făcut de satul întreg la înmormîntarea seopertă de rușine a bătrînului Urcan. Și este în atîndinea lui Pavel Dan — pe care o reliefaș și o subliniem aici — un atașament sincer la cauza celor săraci ce rid batjocoritor „de neamul mare și bogat al Urcăneștilor”.

Adriana ILIESCU

*) Urcan bătrînul ESPLA 1960 pag. 65-71

A apărut „Secolul 20”

A apărut acum cîteva zile, primul număr al revistei de literatură universală „Secolul 20”. Într-un format elegant și într-o prezentare grafică excelentă, „Secolul 20” răspunde celor mai stăpîni reale a publicului cititor — aceea, de a fi informat în mod competent asupra problemelor literaturii mondiale contemporane.

Memento elementar

Penia oricărui literat ar trebui să poarte, gravat în metalul ei, cuvintele acestui memento elementar al onestității scriitorului: nu vechiul numărul, ci numărul pe care nu-l cunoști! (Un demon al elasticității ne sopteste un mic amendament: să adăugăm încă și cuvintele: „și în respect a altor prescripție, înfruntă riscul bunăoară al autorului rătăcit din revistă în Contemporanul, care în numărul său trecut modifică fără voie numele unui nescoscut scriitor sudamericant. Fără a fi șazabil, faptul are totuși o explicație și anume, de-aș parea numele scriitorului respectiv din revista Înstrănată Literatura, uitînd însă că în limba rusă numele propriu se scrie în mod diferit așa cum se pronunță. Ca să nu fie indus în eroare cititorul, ne îngăduim să facem cunvenționale rectificările secrete Ferrandez, Paul Gonzalez Tunon, Alfonso Reyes și nu Fernandes, Raul Gonzales Tunon sau Ferrandez cum putem citi în nota din Contemporanul.)

Întîmplător, în acest caz inadverentele puteau fi evitate cu un minim de efort, pentru că eșirșitul revistei sovietice, la rubrica înțituită, „Pe sevrî despre autori”, toate aceste nume s-au așă transcrise în limba spaniolă. Soluția era deci... la cîteva pagini.

Oase, mușchi și lopoți păroase

Cititorul deslușește cu greu înțelesul poeziei „Ochi” din ciclul „Uteciștului” de Aurel Storn, publicată în ultimul număr al revistei „Lucăcșar”. Citind primele versuri ale poeziei: „Pește agentul rășit ai o poruncă, și vine a crede că leoparzi ochilor sînt ai uteciștului, deși nu ești sigur. În continuare, cititorul este complet derutat. Pentru că versurile în care se aruncă leoparzi și urmează: „Și string lopoții minilor, păroase”. Mai înti, ale care sînt „lopoții minilor, păroase”? După descrierea „lopoții păroase”, ca de goriță — ar putea fi ale agentului. În această ipotază, cine sînt cei care string lopoții?... În românește de altfel „stringerea minilor” nu semnifică un fapt reproabil. Mai departe aceiași factori necunoscuți seționează asupra unei victime greu de definit. Într-un chip pe cît de îngrozitor, pe atît de greu de înțeles. După ce „string lopoții minilor, păroase” și îl împletăsc înțele ale oaselor / și se încoțose pe trup / (Nu se știe cine: zăntile sau că-lăși n.n.) Pînă cînd mușchii trozene și se sup” (Șiam că oasele trozene, nu și mușchii).

„Majoritatea eseurilor, cuprînse în Meridiane literare, dacă nu chiar toate, au apărut inițial în reviste. Autorului i-ar fi fost de aceea ușor ca unele asocieri prea forțate (cum e cazul apropiierii dintre Viețile paralele ale lui Plutarh și Nopți înfringute de Aurel Mihaie) să le înălțare. Ion Vîtner se lasă uneori, atras, fascinat, de ceea ce poate apropia pe doi sau mai mulți scriitori la un moment dat, uitînd sau neobserind ceea ce li desparte și ceea ce adeoseori reprezintă esențialul.

Dincolo de atari mici neajunsuri, Meridiane literare oferă o lectură plăcută, utilă și instructivă. Cititorul de literatură contemporană are la îndemînă un ghid documentat și serios în studiul problemelor ce li interesează.

Gh. ACHIȚEI

CRONICA CENAACLULUI „NICOLAE LABIȘ”

În cadrul ședinței de lucru care a avut loc sîmbătă 24 februarie la Casa Scriitorilor, s-a discutat — pe baza unui referat înaintat de Ov. S. Crobănițeanu — despre volumul de poezie publicat de tinerii poeți: Ioni Constantin, Nichita Stănescu, Leonida Neamtu, Cezar Baltag și Florin Mihai Petrescu, în colecția „Lucăcșar” (ESPLA). Referatul s-a apropiat de lucrările celor cinci poeți cu finețe analitică și spirit științific discernînd așt aspectele valoroase cît și cele negative, și conținutul trăsurilor specifice fiecăruia.

În referat s-a subliniat — făcîndu-se diferențierile necesare — efortul tinerilor poeți, aștința lor comună de a reflecta liric cît mai convingător noua realitate socială de a-și îmbogăți mijloacele de expresie. Ov. S. Crobănițeanu a pledat pentru o reînnoire structurală a mijloacelor lirice, a procedurilor poetice, cător izvor trebuie să fie tot mai mult realitățile cotidiene caracteristice epocii noastre. Deși autorul referatului a menținat în general tonul ponderat, obiectiv, i s-ar putea reproșa totuși o anumă lipsă de exigență manifestă față de cartea lui Iliu Constantin în care se găsesc și destule poezii slabe.

Discuțiile care au urmat au dezbătut ideile expuse în referat, precum și o serie întredă de alte probleme ridicate de creația cîștinilor analizate. Veronica Porumbacu, Maria Banus, Dan Deșliu și Ion Brad, au accentuat în mod deosebit asupra necesității cunoașterii aprofundate a vieții noi, ca o condiție fundamentală pentru dezvoltarea viitoare a poeziei tinere. Discuțat pe marginea referatului, Al. I. Ștefănescu a adresat tinerilor poeți îndemnul la o autoexigență severă, necesară elaborării unei poezii clare în idei și imagini. Releind o idee pușă în discuție de referat, Matei Gălițeanu a susținut că îndemnul adresat de Ov. S. Crobănițeanu tinerilor poeți de a folosi în sistemul imaginic mai ales elementele vieții cotidiene, trebuie raportat la natura lirică a fiecărui poet. Comentând ideea, Maria Banus a subliniat că poeții tineri trebuie să aspire totuși către o structură lirică complexă. Deci să introducă în universul lor liric formule și obiectele „prozaice”.

O altă problemă despre care au discutat mai pe larg Gh. Achizi, Al. Oprea, Gh. Tomozei, a fost lenia Comunei foarte frecvent în poeziile tinerilor. O parte din vorbitorii între care Al. Oprea și I. D. Bălan au afirmat că tinerii poeți ar manifesta tendința de a cînta Comuna ca un teritoriu al liniștii absolute, paradisiace — și nu ca o realitate dinamică, vie, dimpotrivă, M. Petroveanu a susținut în cuvîntul său, referitor la acest aspect, că tinerii poeți nu apelează totuși la această temă în scopul evaziunii din realitate, ci cîntă viitoriul comunist (vezi „Comuna de aur” de Cezar Baltag) la pe o dimensiune apropiată, concretă, ca pe o dimensiune a prezentului.

Île Constantin s-a angajat, în numele tinerilor poeți discutați, să se străduiască pentru realizarea unei poezii agilitice cu un conținut neviziuan, bazată pe o profundă cunoaștere a vieții. Discuția care a avut loc în ședința de sîmbătă a fost fructuoasă, de un real folos tinerilor poeți.

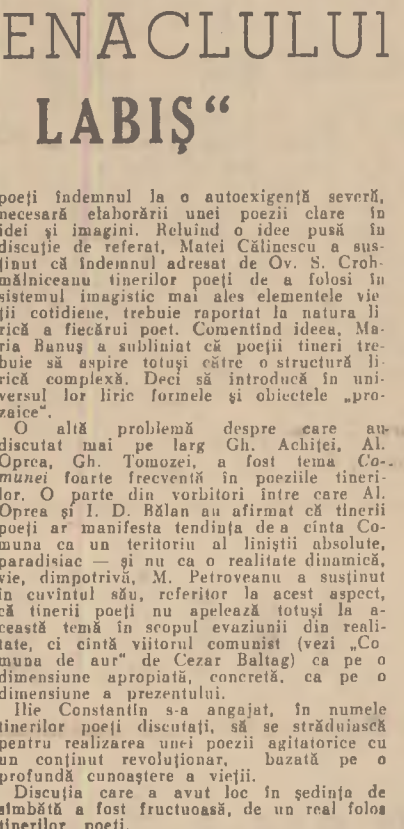
CRONICAR

prunci, deși bănuim că Idealul vetrei, provenea din lipsa realizării lui și că realizat atunci, el ar fi venit în contradicție fundamentală cu poetul drumurilor și al marilor revolte. Poetul și aici, de fapt, acel din „Plopii fără soț”, căutînd în dragostea comuniunea care salvează de tristețe: „Ci sufletul va rămînea stingher...” „Biet suflet, același încă ești, / Cuiubar de vise și de sulerință” („Da Oapo”).

„Si scriitorul — reacționează prompt, căci din suferința lui (autentică), va rezulta o carte: „Un om va sta de veghe zidit în ea de viu, / Sînt măsurînd viața și neșupus la moarte”. Iară cînd Ea li spune că idealul căsătorose e meschin pentru marea lui personalitate („Te-nați în zbor pe unde noi dibucim cu treple”), poetul e imediat de acord că valra e o „leșie” de care el ar fi pripoiuit. În „Ultima scrisoare”, poetul formulează idealul minimal eminescian al orei supreme („O ră să fi fost...”), idealul pe care, dealtfel, Eminescu îl depășea cu prisosință.

„O, de-am fi sînt alături doar o oră, / Ai fi rămas în auriul vis...” Dar, între suspuniri și strigăte de suferință, răsună aceste teribile versuri, care ne confirmă: „În vesnicia mea de plictisală! Tot nu mi inchipui că puteai un rost”. Altul era idealul care solicita energia poetului. Idealul fetei eminesciene devenise insuficient în acele „vremi bujmăce”. Romantic, poetul colindă parcurile solitare chemînd amintirile: „Pe drumul în ierburî invins / Stă banca de plozi putrezită, / Apusul ca fierul e stîns, / Nu caut tristeților leacul / Pe unde trecărăm vîsînd, / A ceea pe timpuri fu lacul...” Pe cîmp trece vîntul plîngînd... („Versuri de seară”). Dar suferința se compensează prin sarcasm. Ironia din „După un an” ne amintește de „Scrisoarea a IV-a” și este eminesciană prin aceea că dezvelește natura socială a impulsului erotic. Benicue o spune clar, fără putîndă de răstălmăcire:

„Greu frămîntată luntre mă de-șertă, / Din părțile părții de țîm, / Din pinzele visării măi spînzur, / Peer Gynt / Și-am să revin, odată cu plete de argint — / Ci Solveig n-o saștepte pe cel întors cu drag.”

Primele trei volume din ciclul „Descul” de Zaharia Stancu se află în librărie.

Clupele și strigăturile

Si Newton laolaltă. Ea socoteste mort Pe cel ce caută rime. Admitte poate slovă-n Cămașa de mătăsă-a iubitelui. Dar omul Ce nu produce sume de bani și nu se-nvirte E pom merodnic, bun să-l doborî. Acesta, eu sînt omul ce-n viață fără pîrte Orbăcișec, mă-npicde la fiecare pas, Mă prăbuș ’greu și singor, mă-nal și iar recad. Chiar de-oi ajunge cîndva să-mi tai prin beznă vad, Va fi tirziu desigur. Voi spune bun rămas...” („După un an”)

Este clar deci (fidele acestea sînt exprimate mai categoric în poemul amplu „Drumuri”), că opoziția antagonică nu e între idealul vetrei și cel al drumurilor (de-îosînd terminologia lui Benicue), ci între acela din urmă și idealul cămîntului mic-burgez, cu tot ceea ce se presupune acesta în confortul lui meschin, în obștinuță mecanică și egoism achizițiv. Fata, practică, a întiut (oricît ar fi flatat-o văpaia unui poet) că un asemenea proiect (un antitideal) nu putea fi realizat lîngă un haideuc pe care tristețea amoroasă nu-l împiedica să strige:

„O, vechaur, voi mormane de ruine, / Să mai aștept eu timpul, care vine, / În purpuru păm sînt pe casă, / Cînd tîntul va fierbe, a arde / Si fluturînd din steaguri și plagi, / Va lăvăi biruitoarea masă!” („Drumuri”)

Cel de-al doilea ciclu al volumului (există în culegere și poezii zo-

O CARTE pe săptămîna

ION VITNER: „Meridiane literare”

Între criticii noștri de astăzi cu activitate mai îndelungată pe lărmul literaturii, Ion Vîtner rămîne prin excelență un eseist. Ca și Critica criticii, Pasunea lui Pavel Korceaghiu sau Firul Ariadnei, recentul volum Meridiane literare apărut la ESPLA, reprezintă, în fond, o culegere de eseuri. Pentru cîna vrea să urmărească drumul parcurs de autor, de la articolele publicate în primul an după Eliberare și pînă în prezent, cartea la care ne referim se cere discutată într-un context mai larg. Ar fi, desigur, neconcludent dacă am judeca acest volum „în sine”, nefîind seamă de stadiul actual de dezvoltare la care a ajuns cercetarea fenomenului literar.

Este clar pentru oricine că, la noi, critica literară a obținut în ultima vreme o seamă de succese remarcabile. Ea și-a câștigat un binemeritat prestigiu în rîndurile cititorilor. Asta și explică, într-un fel, interesul unanim pentru volumul de critică literară care se tipărește — instrumente prețioase la îndemîna oricui urmărește dezvoltarea literaturii romine contemporane. Meritul principal al eseurilor cuprînse în volumul Meridiane literare este că ele depășesc stadiul unor simple comentarii pe marginea cărților. Criticul încearcă să generalizeze experiențele literare la care se referă, să tragă înoăfămînte, altă din ceea ce constituie aspectele pozitive în creația poezilor sau prozatorilor analizați, cît și din slăbiciunile constatate, străduindu-se de fiecare dată să integreze volumul discutat în ansamblul creației scriitorului și în ansamblul literaturii noastre. Judecata de valoare emisă va fi astfel rodul unei vaste investigații istorico-literare.

În mare, cartea poate fi împărțită în trei părți: E vorba mai întii despre acele studii monografice asupra poeziei lui Tudor Arghezi, Mihai Beniuc, Zaharia Stancu, Cicerone Theodorescu, Marcel Brestasu, Dan Deșliu, Nina Cassian, Veronica Porumbacu, asupra prozei lui Ion Călușaru, Titu Popovici, Aurel Mihaie, Iulian Vesper. Tot aici e necesar să amintim și cîteva eseuri cu caracter ceva mai larg. Ele dezbate probleme de teorie despre critica democrați revoluționari ruși, Realismul socialist în concepția lui Gorki, Artă revoluționară, Pentru realism socialist.

O altă parte distinctă a volumului Meridiane literare o formează esemurările pe marginea opereii unor scriitori străini: Emile Verhaeren, Lu Sin, Povestiri de pe Don de Solohov și, în deosebi, ciclul de articole pe marginea romanului Doktor Faustus de Thomas Mann — probabil capitole ale unei viitoare monografii despre marele scriitor german.

De referință conținea raportare a cărților discutate la realitatea zilelor noastre, la lupta dintre ideologia clasei muncitoare — marxism-leninismul — și ideologia burgheză.

Există și o a treia categorie de eseuri, poate cea mai impunătoare sub raport cantitativ. Aici tonul polemic, veros caracteristic articolelor scrise de Ion Vîtner e îndreptat împotriva teoriilor estetice reacționare burgheze și revisioniste.

Bazat pe o mare bogăție de date, criticul demască rădăcinile de clasă ale diuerselor opinii și curente literare idealiste vînturate în momentul de față în lumea occidentală (vezi: „O artă fără viitor”, „Fenomenologia imagini”, „Politică și literatură”) Prezentînd în „Anti-realitate” tabloul dezolat al descumpănirii literaturii și artei burgheze în epoca contemporană, criticul se referă la relația dintre „nou” și „modern” în literatură și artă. Pe bună dreptate Ion Vîtner consideră că „modernul”, „în accepțiunea decadentă occidentală”, este o „expresie a învechitului, a iraționalului și antiidealului. Avem în terminologia marxistă un cuvînt mult mai adecvat: NOUL. În timp ce „modernul” este împotriva realității umane și sociale, împotriva istoriei (așa cum ne arată clar literatura decadentă occidentală, NOUL este în perfectă consonanță, altă cu realitatea pe care o trăim, cît și cu viitorul umanității”.

Majoritatea eseurilor, cuprînse în Meridiane literare, dacă nu chiar toate, au apărut inițial în reviste. Autorului i-ar fi fost de aceea ușor ca unele asocieri prea forțate (cum e cazul apropiierii dintre Viețile paralele ale lui Plutarh și Nopți înfringute de Aurel Mihaie) să le înălțare. Ion Vîtner se lasă uneori, atras, fascinat, de ceea ce poate apropia pe doi sau mai mulți scriitori la un moment dat, uitînd sau neobserind ceea ce li desparte și ceea ce adeoseori reprezintă esențialul.

Dincolo de atari mici neajunsuri, Meridiane literare oferă o lectură plăcută, utilă și instructivă. Cititorul de literatură contemporană are la îndemînă un ghid documentat și serios în studiul problemelor ce li interesează.

Gh. ACHIȚEI

„Cîntecele inimii” versuri

de MIHAI BENIUC

Toate drumurile, în poezia românească, duc la Eminescu. Fie că predecesorii l-au anunțat (el, cuprînzînd toate tendințele lor), fie că el ce l-au urmat, au continuat, unceri dezvoltînd laturile ale personalității sale, domul minții sale a concentrat într-un focar tragic, tendințele și posibilitățile poeziei românești. Prin aceasta nu vrem deloc să-l micșorăm pe urmasii, — a-l reduce pe Arghezi, Bacovia sau Beniuc la Eminescu ar fi ridicol — ci doar să reliefaș împoziția poeziei de idei sau a ideii în poezie, căci Eminescu l-a depășit pe alți poeți nu numai prin talent, dar mai ales prin sensibilitatea de idei, prin gîndire filozofică. Oricare ar fi limitele sale social-istorice (și ele există, sînt cauzoase), Eminescu s-a consumat încadescent în vîlvăta marilor probleme, chiar dacă, mai ales dacă, ele erau, pentru el, atuncî, irezolvabile. Am vrut să reamintesc, prin aceasta, că poezia mare este poezia de idei, iar ceea ce au dispărut adevărul — formaliștii — s-au dizolvat în neantul utilității, sau — mici monștri — ne privesc din borcane estetice, opac și inadecvat.

Estetica lui Beniuc este latura cea mai eminesciană a opereii sale. Desigur, modificări importante există, dar înainte de a le analiza e necesar să facem o precizare: culegere versurilor sale de dragoste este binevenită dar cititorul nu trebuie să uite că selecția reduce într-un fel poezia lui Beniuc la o singură latură care nu e ca caracteristică. În realitate, poeziile cu-

prînse aici alternează cu marii țșnescari de revolta (înainte de Eliberare), cu versuri milăntate al căror dinamism lăuntric constituie principala forță de șoc emotiv a poezii revoluționare. Cititorul își corectează deci impresia generală coolectînd imaginea volumului cu cealaltă, a poezului militant. Aceasta nu înseamnă, firește, că eroica benicueană ar fi asociată, dimpotrivă, ci numai că ea este doar o latură a personalității sale.

Vedem ușor că această culegere se-mparte, firește, în două mari capitole: primul (care ar putea fi intitulat „Indureratul Eros”) conține dialectica unei despărțiri, celălalt (care ar putea fi intitulat „Implinire în amurg”) este expresia iubirii împărțitășie, organizată în cămin și în care femeia apare ca o varșă de luptă și de idealuri. Prima parte e un mic roman în versuri (1937—1940), care începe cu scena despărțirii. Ceea ce urmărează sînt amintiri ale momentelor ferice, imagini a ceea ce putea fi, indignării împotriva Dalliei, valuri ale suferinței care revin iarăși și lupta ideală, așa cum fusese făurită de poet sau, poate, în realitate. Spunem că imaginea urmează mișcării dialectice, cu reveniri, îndoleiri, nemunții și reaprinderi iarăși, dialogul ducîndu-se cu o imagine. Din acest punct de vedere, „romanul” lui Beniuc e cu totul original, el înbușă cu ceea ce de obicei înțelegem prin poezia erotică o formulat limpede de la început, te-rică Inseamnă soartă, cămin și

CRONICA literară

de PAUL GEORGESCU

de inspirație dantescă „Lamor che move il sol e l'altre stelle”. „In miez de veac, la campună de viață, / M-am pomonit cu mine singur sînt în miez de veac.” După o noapte lungă-n di-mineală”. Cercetat doar de „duhuri din afara orii”, cînd apare „O iată că de mormări curată”. „Și zîna mea s-a dezvelit din noapte: / Iubirea — bucurii și doriri grele — / Ce mișcă viața noastră către fapte și soarele și celelalte stele”. „Pe-aceiași drum ne-am întîlnit pe vremuri / Purtînd garoafă roșia la piepti”. („Din cenușa vîrstă”)

Realizarea în amurg are o umbră de tristețe compensată prin generalitate: „Hal pe alei cu tei întunecoși / De mină, cum plăcam odinioară / Și să primim la tinerii voioși / Ce se iubesc acum întia oră.” („Timpul onoarei”). Iubirea nu se opune luptei ci e un complement necesar al ei căci lupta e o pasiune, iar iubirea întrefine tinerețea spirituală, e un izvor de energie: „Căci înima fără iubire moare / Ca florile în umbră, fără soare”. („Iubire”). Nu întîlnează să descuri analiza aceste poezii (de altfel am făcut-o cu prilejul apariției lor în volum), vreau doar să spun că nu-mi place Beniuc cînd vorbește de rîndunele și de june pionere, îl prefer cu mult — e în elementul lui — sub zodă flacării: „Treceam prin lume, nor întunecat, / Cu fulgere și cu potop de plozi în piept”. Căci „Nu pentru gingăși sînt eu trimis” („Norul cu stea...”). Sau în poezia

ACCENT AIGU

Eram elev în clasa a X-a, când limba franceză fu introdusă în programa de învățământ a anilor mai mici. Cu câțiva ani în urmă, cotrobâind prin cărțile rămase din biblioteca bunicului, am dat de o carte misterioasă scrisă în franțuzește. Memoriile domnului d'Artagnan, am descifrat eu cu greutate. Nu știam dacă aceste memorii sînt originale (la curtea lui Ludovic al XIV-lea trăise într-adevăr un căpitan de mușchetari d'Artagnan) sau apocrif, dar de multă vreme nutream dorința de a citi această carte, în care se scria de unul din eroii mei preferați. De aceea începui să frecventez regulat orele de limbă franceză.

Franceza o preda un om în vîrstă, Serghei Petrovici Leleuvre. Facea parte dintr-o familie de francezi stabiliți de mult timp la noi. Nu știu de ce, noi eram încredințați că Serghei Petrovici era un urmaș al marelui lui Napoleon, Leleuvre, duce de Danzig și al binecunoscutei doamne Saint-laen, înfrînt de rivina mea, blajinul Serghei Petrovici îmi propuse să îmi lăseze în plată de a citi nepoata sa Marie, pe care el o învățase să vină de la Paris și care sosise în țară de puțină vreme. Întrebai pe Serghei Petrovici cum să mă adresez noii mele profesoare; căci nu puteam să-i spun Marie sau tovarășa Leleuvre. — Adresează-i-le cu: mademoiselle Leleuvre — îmi răspunde acesta zîmbind.

Așa a intrat în viața mea mademoiselle Leleuvre. Prima impresie pe care mi-a produs-o înfrînrea cu ea a fost ciudată. Poate pentru că numele Marie alături de cuvîntul „mademoiselle” mă făcuseră să mă aștept la o înfrînere cu o fată rădăcină lină, înfloritoare, la o fată cam de vîrstă mea. Marie Leleuvre trecea de prima ei linereș, avea aproape treizeci de ani. Fața ei își păstrase linereșea, ca și statură: zveltă, uscățivă, de copil aproape, dar părul, blond de la natură, începuse să devină argintiu. Stingace, firavă, lipsită de apărare, cu o privire concentrată și absentă în același timp, răspundînd un discret miros de parfum, ea mi se părea o prințesă fermecută din basmele franțuzești, și eu voiam să fiu prințul care săvîrșind tot felul de isprăvi vileștii, să-nădătur farmecele, pe care spiritele rele le aruncaseră asupra ei. Aveam oțopsprezece ani și nesocotînd atunci pentru prima dată fidelitatea mea față de Nina Barișeva m-am îndrăgostit de Marie Leleuvre.

Ca toți adolescenții mă îndrăgostisem în primul rînd de ochii ei. Îi priveam degețele lungi, subțiri, luminoase și aproape transparente, ovalul întunecat de deasupra claviculei, părul ușor argintat. Dar dacă-i înfrîniam cumva ochii de un viortur-pal, atunci mă zăpăceam și nu mai reușeam să-i privesc decît gzețele subțiri, dar puternice și pantofii de lac, mici și ascuțiți.

Nu bănuia că sînt îndrăgostit, dar într-o zi m-am simțit ca și cum aș fi primit o dovadă din partea gingășiei ei, deși ea însăși nu știa de seamă de acest lucru. Așa s-a întîmplat odată cînd îmi dicta ceva și eu scriam cu minile înșepente: „Le camarade Petrov”, Mademoiselle Leleuvre spuse: — C'est bien! Numai că pe „e” trebuie pus accent aigu.

Cum? — am întrebat eu tresărind. — Cum? — repetă ea. Apoi colțurile buzelor îi vibrară, gura se deschise sovîind, buza de sus tremurî abia văzută și ea țopii gingaș: — Aigu — și sunetul se stîpse treptat. De atunci, de cîte ori aveam ocazia uitam din-adins să pun accentul pe „e” și franțuzeasca din

noi, cu o gingășie care mă făcea să tresar, mă corecta: — Accent... aigu. De ce sunau ațit de tîndru și tîndr aceste cuvinte pe buzele ei ușor palide? Sînt cuvinte al căror auz îți ating cele mai neașteptate laturi ale sufletului. De ce de pildă cuvîntul „stabilizator” mă face să zîmbesc, iar „creatură” să-mi încrețesc gura, de parcă aș fi gustat ceva acru? Există o magie a cuvîntelor, sau mai bine zis a sunetelor... Dar pe atunci nu mă gîndeam la acest lucru; căutam să fiu cel mai mult din gingășia aceasta care mă fascina și zîmbeam rîspunzîndu-i profesoarei... Am înțeles întregul farmec al acestui cuvînt, cînd am învățat să-l pronunț. Sălășuiește parca în el un sentiment inexplicabil de întîmțitate, are o curgere lentă, unește parca buzele convorbitorilor, zboară odată cu respirația. Cînd l-am pronunțat prima dată cu voce tare, m-am înroșit; mi se părea că am făcut o declarație de dragoste.

Accent aigu! — spuneam eu rîsuțarea topii. — Accent aigu, — șoptea ea. Odată însă am primit o puternică lovitură. Scriind un cuvînt oarecare, unde după părerea mea trebuia pus un „acanteghiu” auzii vocea tăioasă a Mariei Leleuvre: — Nu așa, nu așa! Accent grave! N-am înțeles-o și mi-am pierdut cumpătul. Ea îmi luă locul din mină și făcu o cirig în partea opusă semnului dragostei, accent aigu. — Accent grave, — și pe obrazii ei apărură niște riduri iscate, colțurile buzelor se înfrînseră și se lăsară în jos. Cuvîntul sîna nesuferit și tăios ca un refuz. Niciodată n-am uitat să pun acest accent și ea, cruțîndu-mă parca, nu l-a mai pronunțat. Ca să mă obișnuiesc cu limba vorbită, Marie Leleuvre îmi povestea cu voce egală tot felul de întîmplări romantice „din viața cunoscuților ei”. Erău întîmplări în stare să le năsocească numai o inimă decepționată. O ascultam privindu-i degețele, umărul, părul, glezna și virful pantofului de lac.

Înaintam încet, mă obosea la lecție acest joc steric al dragostei și primeam anevoie limba. Cîndva, pe la începutul lui martie, în prima zi însorită dinaintea primăverii, ea veni și mai stingace ca de obicei, dar rumenită ușor în obraji. Era neliniștită, simțeam în vocea ei o emoție reținută. — Accent aigu — îmi corectă ea pronunția cuvîntelor cu care o întîmpinasem. Scoase din geantă un mic buchet de ghiocei, ușor strivii și mi-i întinse. Începu să spună că a venit primăvara, că în acest anotimp fețele bolnave mor, cele sănătoase iubesc și sînt ferice. Că la ea acasă, în Avignon, toți cumpără în aceste zile flori. Bolnavii își pun florile în vază pe fereastră, oamenii sănătoși le culeg pe cîmp și le pun la butonieră. — Și la voi, oamenii fericiți — oftă ea. Apoi începu din nou să-mi vorbească despre primăvară, despre neliniștea care pătrunde în inimile tinerilor și despre liniștea tristă a celor care nu iubesc. Atunci mă hotărî. Strîng buchetul de ghiocei, vocea mea parca se balansează pe o sirmă subțire gata-gata să se rupă. — Dumneavoastră puteți iubi mademoiselle? Ea face un gest care ar vrea parca să îndepărteze ceva, își prinde tîmplele în palme, împingînd coatele în față. Pe urmă lasă minile în jos, răsfoiește manualul și începe să dicteze, cu o voce indiferentă, egală ca o ploaie măturată de toamnă.

— Ce vorbești? se minună Strij. — Și Prîșvin e aici? În Meșero toți vorbesc de Prîșvin. — Nu e — își încreți obrazul Kulkov. — Dar și ăștia sînt o forță... Iar cel mai în vîrstă nu e de loc mai prejos decît Prîșvin al tău. Strij privi încă o dată permisiv de vîntoare: numele de familie al scriitorului era obșnuit, pronunțat și numele tatălui, tot așa. El chema Ivan Matveevici. — Ascultă Danilici, — spuse Kulkov. Ei ar avea plăcerea să vinze pe Ozerka. Nu ai nimic împotriva? — În cazul ăsta ar fi trebuit să-și viziteze permisele în Frola. Or ei au lășri date de la Klepki. — Știu, am să le fac eu formele pe urmă. — Intră și-om bea un pălărel. Au niște vodcă dulce. Îi cunosc pe scriitor. Poate se apună și scrie ceva despre îine. — adăugă Kulkov zîmbînd ironic. — Ce să scrie despre mine? spuse Strij, scotîndu-și șapca și netezindu-și părul care-i mai rădăse deasupra tîmplelor. Își zise că discuția cu vîntorul intră și ea în atribuțiile pe care le are și, alina timp el ții face datoria, nu are rost să se sfîșose.

Intrară în izbă. În mijlocul odăii, Kulkov trăsese o perdea de stambă, despărțînd astfel camera în două. Musafirii se aflau probabil de cealaltă parte, căci Kulkov cu fața către perdea, anunță pe un ton vesel, subliniind parca ceva știut numai de el. — A sosit vîntorul la noi, Ivan Matveevici. Perdeaua se mișcă și apără un om înalt, bine făcut. Purta o cămașă albstră și pantaloni din stofă cenusă în dis-

— C'est l'ouvrier Ivanov. C'est la porte. C'est la pomme, George — vocea ei schimbătoare mă oprește din scrie. George mă lubea. Se ruga să-l sîrut, numai să-l sîrut... J'ouvre la porte. Je ferme la porte. Dar eu eram... cum se spune? — Sînoasă? — Nu... — Mîndră, cînstită, indiferentă, rece, lipsită de inimă?... — Nu, nu, nu! — mă întrerupe ea. — Virtuoașă, eram o fată virtuoașă. Eu îi spuneam: Am să te sîrut cînd voi deveni soția la. George trebuia să muncească mult ca să mă poată lua de soție. El va a l'usine. Scrie, asta trebuie s-o scrii. Muncea mult dar avea pieptul slab, tusea. Dar ținea la mine și mereu mă ruga: „Sărută-mă”. Dar eu eram... — Virtuoașă. — Da, eu eram o fată virtuoașă și-i spuneam „Nu”.

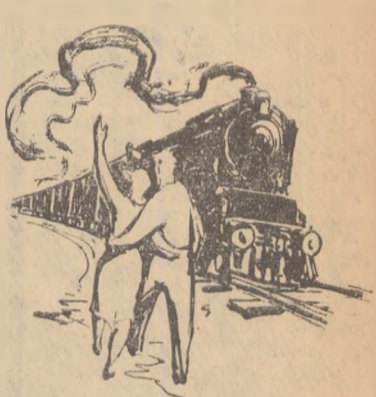
Tăcu. Roșeața din obraji părea că se topește, vocea îi tremura, dar se stăpîni și începu să-mi dicteze: — Il travaille à l'usine... Se îmbolnăvi și căzu la pat. Treceam pe la el, îl aduceam flori și mă ruga să-l sîrut. Dar eu eram... — strivînd de respirația întretăiată, glasul ei devenea șuierat și atunci începea din nou să dicteze: — C'est la chaise, c'est la table... — Pînă la urmă, m-a tot rugat și a murit în brațele mele, și cînd a închis ochii l-am sîrutat pe frunte. Eu am fost fată cînstită — adăugă ea mîndră. Nu mi-am călcat cuvîntul... Continută să dicteze cu o liniște sovăitoare: — Le camarade Petrov va à l'université... Îi urmă cu înversurarea: Îl ne revîndea pas de la. M-aș întrebat dacă pot iubi? Îl ne revîndea pas de la — sur l'accent grave!

Accent grave! Nu se putea un „nu” mai direct. Ce pot spera? Fie, am să-i rămîn credincios, în pofida refuzului ei. — Nu — și-mi înșoșesc cuvîntele cu o mișcare largă a toelui, — nu mademoiselle, eu pun aici accent aigu.

OLEG BUȘKO

Sirena locomotivei

Mergeau pe cărare de-a lungul terasamentului, fiindu-se de mină și nu prea ocurosu băltoacele primăvarațice care le întretăiau drumul. Din față, gîfînd greoi, o locomotivă apare trăgînd un tren de marfă imens, sau cum spun ferovierii, o garnitură de mare tonaj. — Ce frumos sun are! — spune ea. — E cărbunul bun, — spune el. — Pata face un semn cu mina mașinistului care stătea la fereastră pricinidînd, acesta răspunde și, fără să-și dea ochii de la ei, dă trei semnale scurte, absolut nereglamentate.

— Oamenii! parca strigă sirena, și-și știe liniștea. Dar ce înseamnă liniștea și-și dă seama că el și ea merg pe de-a lungul terasamentului. Mașinistul cărare fiindu-se de mină.

După ploaie

Zăua fusese fierbîntă, zi de vară înec. Ploaia scurtă și caldă ca o ploaie de vară. Celor venii în această domi-

niță în parcul orașului, li se păru vesel la început, cu toate că rochiile scurte, fără minci și cămășile cadru-late se udaseră zdrăvan de ploaie. Ploaia îi alungase pe toți, strîngîndu-i în jurul arborilor cu frunzișul bogat, imens. Și unde sînt oameni strînișii laolaltă, acolo se fac și glume, fără doar și poate, și oricît de nepretențioși ar fi noii veniți, sînt întîmpinați întotdeauna cu risete sonore.

Dar ploaia începe și odată cu ea și moartea și ultimele valori de căldură. E toamnă totuși... Ploaia însă nu vor să se despartă. Programul plimbării nu a fost realizat nici pe departe. Nu-i prea plăcut să dai vîie ploii, acestuia venită cine știe de unde să-ți strice întreaga dumniea. — Inghiețel cel mai tare o fetiță uscățivă, cu umerii înguști, îmbrăcată într-o rochie albă, subțire. Umerii îi tremurî mărunț-mărunț și oricine o vede astfel, se simte înfrigorat pînă la oase. Singurul dintre noi care venise în haina, leșe de sub copacul unde ne aflam, își scoate haina și o pune pe umerii înguști, scuturî de răcoarea toamnei. Nu știu ceiași, dar eu n-am mai simțit frigul.

Patru schite sovietice

ODISCUȚIE

IURII NAGHIBIN

nici în prezidiul vreunei adunări, nici delegat la întrunirile și conferințele regionale sau raionale, neobișnuit cu faptul că este votat, ridicare și el mina odată cu ceilalți vinători.

Ședința avușese loc dimineața. Într-o cameră mică, unde era pusă, Strij în loc să doarmă în vederea rondului de noapte, zărise câteva coșuri bune pe lavă, privind absent undeva în golul ferestrei și fumînd țigară după țigară. Se străduia încordat să-și deslușească ce se întîmplase, pentru că din toți vinătorii toamnei el fusese ales, cum se schimbase el, așa încît oamenii i-au arătat această încredere.

Viața lui și-o amintea pe bucuți. Dintr-o parte, toate întîmplările, mai clar își amintea cum hînică sau, o femeie de credință veche, severă, uscată, tute la minie, îi otrăvise un cătel, care s-ar fi scăpat în casă. Era un cătel curat, cu părul de culoare deschisă și niciodată nu făcea în casă, dar odată fugise din tindă unde-și avea culcușul și intrase în odăie, fapt care i-a și pecețuit soarta. Și-și mai amintea Strij cum se îmbătase zdrăvan în ziua nuptii. El nu era învățat să bea, dar uitînd de propria lui înșurătoare, golise pahar după pahar, pînă cîndu-se sub masă. Își amintea foarte limpede fata copilarăscă și plînsă a nevastei odată ce trezise a doua zi. Își mai amintea nașterea copilului, fărîșurii delicate, ochii viii ca două monizi lucitoare și atunci a înțeles că el, Strij, a întîmțit un om. Își amintea de asemenea căsătoria în Harkov, unde fusese internat în spital în timpul războiului. Mai departe, nu-și mai amintea nimic limpede. Viața lui se surseese obișnuit, fără opriri. Reparașe hamuri, lucrase pe cîmp, pe urmă a venit războiul. Pe front, el, om tîndr și în putere, nimeri nu se găte cum se vedeau cu tracțiunile animale. Astfel trecu postul cel războiului: țarna în sanie tot pe drumuri înzăpezite, vara în căruțe pe drumurișuri îngălbenite de ud de cal, cioioșe și defundate, sau pe șoselele cu pavajul stricat. Fusese și în linia frontului, dar pericolul războiului nu-l simțise cu adevărat.

Se trăgea, nu se trîșea, el își mîna hainele călufii. Cînd războiul se ducea de acum peste granițe, el nu apucă să vadă alte țări, deoarece intră în spital. Nu pentru că ar fi fost rănit sau ar fi căpătat vreo contuzie, ci pentru o boală stupidă: dizenteria. Tot ce a mai urmat, viața-i de acîl înainte, s-a hotărît în lipsa lui. Cînd s-a întors în sat nu șia mai văzut nici nevasta, nici fata. Nevasta se prăpădise, fata plecase cu bărbatul ei într-un ținut de pe Amur.

Din ziua în care fu ales, Strij, parca s-ar fi trezit din somn. Imediat ce-și termina serviciul de noapte, pleca îndată pe Velikoe sau la Ozerko să se încredințeze dacă totul e în ordine, dacă nu omnia sînt pe acolo mîscăva bră-conieri. De fapt îi plăcea să-și facă singur de lucru. Așa de pildă, trimise obiceiul de-a merge odată la trei-patru zile pînă la Klepki, la asociație (fie pe jos, fie cu vreo „ocazie”) și să întrebe cu dispoziții mai sînt. Îi scoase din șifrite

pe cei de acolo cu acest obicei scitilor, dar el, fie vreme frumoasă, fie furtună, se înfășișa mereu acolo cu aceeași în-trebare. Sentimentul răspunderii sale nu l-părășea nici o clipă, își amintea de nevasta sa și se intrista că nu a apucat și ea aceste zile ferice. Se apucă să-i scrie fetei și trimise cu prima poștă un plic veche, uitat prin casă cine știe de cînd. Pentru prima oară în douăzeci și ceva de ani, lui cuvîntul la a aduna-re a colhozului, cerînd să i se dea paznicului o pereche de mînuși călduroase de lînă.

Dar de importanță deosebită a ocupației sale, Strij știa că de seama mai ales în ajunul deschiderii sezonului de vîntoare, cînd sosiră vinătorii din toate părțile, și chiar din Moscova. Printre cei venii era și un general. Cînd Strij, făcînd o inspecție de verificare a permisivelor, trecu pe la casa lui Anatolii Ivanovici, unde trăsese generalul, acesta îi ieși în întîmpinare. Generalul îi lumina solemn actele de vîntor. Totul era în ordine.

— Novoe la vînat, tovarășe general! — spuse Strij. — Mulțumesc, tovarășe vîntor! — răspunde politicos generalul. Pe drum Strij trecu și pe la Timofei Kulkov, unde, tot așa, trăsese niște moscoviți. Pe Kulkov îl găsi în antreu, hăgînd în în niște cizme înalte, de balta. — Ai tăi sînt în ordine? — întrebă Strij. — În deplină ordine — răspunde Kulkov și scoase din buzunarul pantalonilor permisele de vîntoare și îi hărășii pregătite dinainte.

Strij privi documentele și se miră, văzînd că musafirilor lui Kulkov li se dădea voie să împuște cîinci rate pe și în loc de trei, cît se fixa în mod obișnuit. — Ei, vezi cu cine ai de-a face! — rosti cu importanță Kulkov. — Scriitorii

gonal, virii în ciorapi de lînă. Scriitorul avea o față netedă, rumenă, ochii mici, de culoarea cerului și gene pro-lungii. Îi strînse mina lui Strij, apoi turnă niște vodcă „Stolicinina”, de porumb, în pahare. Atingînd de fundul paharului său paharul lui Strij, ură: — Hai noroc!

Dote paharul pe gît și apoi bău niște apă de Borjom. Strij oftă și, pînă în paharul lui degetul mare și cel mijlociu, îl bău învet pînă la fund. Vodca i se păru intr-adevăr dulce. Kulkov abia îi miște buzele, apoi puse paharul pe mîsuia, lîngă ogîndă. — Iată, Ivan Matveevici — spuse el cu același ton vesel — aveți ocazia să stați de vorbă cu Danilici. El va poate povesti despre obiceiurile răscol-nicilor.

— Nu cumva ești din seara sinepucii-cilor? — întrebă scriitorul și rise. Apoi gîbrîb își umflă obraji și bău din nou apă minerală. — La noi nu sînt de ăștia, — răspunse Strij amabil. Vodca dulce îi dă-duse curaj. — Or fi fiind ei — se zice — undeva mai încolo, sub Starîi Krijaici. Ai noștri sînt de alte obiceiuri. Eu știu totul despre răscolnici. Avuseseră pe-aici un cuib întreg; acum au mai ră-mas elvea familia, dar numai bătrînii mai sînt în ea ceva... Strij voi să spună că el însuși se născuse într-o familie care se ținea de ritual vechi și că suferise multe de pe urma felului lor de viață aspru și inuman, și pentru membrii secți și pentru strîinii, dar Kulkov îl întrerupse: — Ascultă Strij, n-ai vrea să faci tu singur formele în privința?... Bătrînul se așină stînjinet de felul grosolan, negustorește, în care Kulkov îl întrerupse convorbirea cu scriitorul.

— Acum discutăm altceva! dădu el din mîna și vru să continue, dar scri-torul își umflă iar obraji și puse mîna nervos pe sticla de Borjom. — Am niște arsuri la stomac îngro-șitoare... explică el. — Am să vin ceva mai tîndr, spuse Strij ridicîndu-se. — Mă rog — răspunde înfundat, cu gura în pahar scriitorul.

În restul zilei, agitate și pline de treburî, Strij se gîndea la înfrînrea cu scriitorul și-l stăpînea o stare de inculte-rit și neliniște în același timp. Simțea nevoia să-și revada cît mai repede și să continue discuția întreruptă. Aliegdîndu-și o oră potrivită, Strij se opri din nou pe seară la casa lui Timofei Kulkov. — Dorm — mormăi nemulțumit acesta cînd îl zări, apoi amînuindu-și că Strij promisese să rezolve chestia cu hîrtiile, privi însurtru și spuse: Dar parca a-au trezit.

Strij intră în cameră și se așeză lîngă masă. Perdeaua se deta la o parte, descoperînd așezîri spașite, brăzdată cruci- de bretele care susțineau pantalonii din stofă resut în diagonală Strij auzi doi bărbai care stăteau de vorbă.

Desene de MARCEL CHIRNOJGA

— Nu e voie, — rostise molcom Strij — o bunul colhozului. Nici ameninșările și injurăturile pre-ședintelui, nici făgăduielile cumpărătorilor nu reușiră să-l înduplece pe Strij. Încăpătînat și calm, rostise același vor-be: nu se poate. Cînd cumpărătorii în-furiat apucară topoarele și deteșă să se apropie de marfă, el își ridică pușca și cu același ton liniștit îi avortă: — Vă împușc... și adăuga cu tristețe: — În cap. Era ceva atît de convingător în vocea lui scăzută, în mișcările fără grabă cu care dusese pușca la ochi, încît oamenii de la artele, se văzură nevoiți să-și a-runce topoarele în mașină și să se care acasă. Cînd se votă hotărîrea de a-l numi în noua sa muncă, Strij, care, nu mai fusese ales niciodată nici în conducerea colhozului, nici în comisia de revizie,

— A, sinepucii! — spune scriito-rul, ieșind. Avea obraji umflați și pleoa-pele înroșite de somn. — Noi nu sîntem sinepucii! — răspunse fericit Strij. Noi sîntem de altă secție. Sinepucii or fi ei, da undeva mai la miazănoapte. Scriitorul luă o sticlă de vodcă dulce, din cea de care băuseră înainte și-și turnă într-un pahar ce mai rădăse. Apoi scoase de sub masă o altă sticlă de vod-că, cumpărată din localitate, luă o funelă și dădu la o parte ceva roșie care se-cepere după, și îi turnă lui Strij. Acesta o-avea nici un chef să bea, dar nu voia să-l jignească pe scriitor. Ciocnîră. Strij se strîmbă, strînse pleoapele și dădu de dușcă vodca tare, pătrunzătoare, cu miros de basam.

— Ea îi-ăș putea spune fie, Ivan Matveevici, atîtea lucruri despre răscol-nicilor, că-ți-ar ajunge să scrii o carte, uite-așa... — Ca Melnicov-Peerski, — avzîri într-o doară scriitorul. — Aha, aproba Strij fără să înțeleagă. Priecip, Ivan Matveevici, pe răscolnicii ăștia, pe cei de credință veche, pe toți îi știu cum îmi știu mina. Aicea-i am, și vîntorul se bîtu cu palma pe lunara-ful hainet. Să lăsm spre pîndă casa de rugăcîne. Ei fără casă de rugăcîne nu pot, dar ce deosebire e, dacă stai să te gîndești, între biserică și casa lor de rugăcîne?

Scriitorul oftă întristat, întinse mîna după sticla și-mi turnă lui Strij un pahar de vodcă. Acesta privi paharul lucrat greoi din sticla groasă, de culoare verde-gălbui, în care vodca părea de asemenea galbenă ca petrolul, apoi luptul cu groașa îl deta pe gît. Vodca îi arse cerul gurii, îi lovi parca undeva în fundul gîtleului și simți cu groază că îi vine s-o dea afară. Încordîndu-se din toate puterile, reuși s-o stăpînească, apoi stete așa un timp, cu o față congestiona-tă și cu ochii înlăcrămați.

— Poate vrei să gusti ceva — spuse neglijent scriitorul. — Mulțumesc, nu obișnuim — vorbi răgușit Strij. Așadar vream să spun... Începu el după ce-și mai trase răsufla-rea. Răscolnicii, știm ce sînt ei care va să zică. Ei nu pot suferi să le intre omele în casă. Acum, vă dați seama, dacă-ți intră omele, spală dușumelele, spală lăvițele, ca ar fi cîcă făptura me-cerată. Dar de ce o necurăț și cînd el vezi bine e poate mai curat decît... Strij își dădea seama că nu spune deloc ceea ce ar fi trebuit. Nu pentru asta venise să stea de vorbă cu scriitorul. Dar el nu era obișnuit să se dezvalie în fața oamenilor. Dacă scriitorul l-ar fi ajutat elt de cît, l-ar mai fi întrebat, el poate ar fi reușit să-și adune glîndurile, să-i spuie ce-l ardea pe el mai mult la inimă, se învîșase el din viață: că omul tre-buie să aibă încredere. Dar Strij nu putea deloc să se desprindă de tema răscol-nicilor. Aerul închis al casei de rugăcîne, rînduțiile ținute de buucă-șș

îi buimăciseră copilăria și determinase în multe privințe viața lui modestă și închisă de mai tîrziu. El voia să spună toate acestea, alfel nu se vor înțelege alte lucruri. Și se chinău așa, cîntînd să se strecoare prin hățușul vorbelor ce-l nă-pădeau, și care nu erau ascultate, tot timpul umblînd după propriile urme, ca un elan ori, încolțit de vîntorii.

Din zăpăceala vînturilor, scriitorul înțelese vag că Strij voia să-i spună ceva, că nu degeaba silozozza chinuți v-a-treia vorbă fără șir, dar atunci se încheie-se și mai mult în sine. El lucra la un roman, și nu voia să se lase năpădit de impresii literaturale, nefolositoare. „Afarisită meserie — gîndi el mohorit. Bineci de Vaska, doamne tu, ce-i pasă, și de stau și ascult tot felul de lucruri. Pentru că-s scriitor fiecare se socotea îndreptățit să vină la mine cu cel-două. Nu pot, nu vreau, am obosi!”

Vorbele vînturilor îi lăseau plietice, amestîtor timpului, ca o ploaie de toamnă gîfînd pe acoperiș. — Na, dă-i gata — îi spuse și-i turnă în pahar ce mai rădăse. Într-un moment de dureroasă luciditate, Strij înțelese deodată că omul din față sa n-are nici un fel de treabă cu el, că sîd, îl ascultă și-i dă să bea, doar pentru faptul că așteaptă un ser-viceu oarecare de la el. — E în ordine... mormăi el atunci, trecîndu-și palmele peste față și lovîndu-se stîngac de masă se ridică.

Scriitorul îl privi ținut pe Strij și în-terpretă în felul lui această mișcare. — Așteaptă — îi zise repede — mi-a-mai rămas una de-o literă pare-mi-se... Și se opri brusc. Ochii spălăcîți ai lui Strij îi priveau rece, lucid, aspru.

— Nu mai... Pe buzele crăpate de vînt ale lui Strij flutură scurt un zîm-bet. Mulțumesc pentru cea dinainte. Strij se străduia să meargă cît mai drept, dar fără să vrea treze urșorul ușii, lovi spălătorul care scoase un su-net jalnic de aramă. În oerdă era o pu-tină — plînt ochi — cu apă de ploaie. Se aplecă și-și viri de trei ori capul în apa rece. Se grăbea să ajungă la lacul Velikoe. — De ce așa? îi spuse cu amărăciune, ceva mai tîndr flutur Matveevici prie-tentului său. Dacă o vîntor responsa-bil, înseamnă neapărat că trebuie să și bea? Oare n-au găsit în tot sturul un om mai de nădejde și mai puțin în-tereros? Prietenul își ridică ochii. Privirea lui leneșă lucă ascuțit. — N-ai înțeles nimica... spuse el scîr-zut și avzîri pe fereastră mucul de țig-ară care-i friga degetele. — Dar ce ai?... Ce tot spui acolo?... îngălîmî Ivan Matveevici și tăcu înre-ghid că jigneș un om de treabă și că nu va putea uita sentimentul de ru-șine, care-l cuprinsese deodată.

Traduceri de CEZAR BALTAĞ

ija
ă de om
aternitatea GIULEȘTI

cau Giulești, o clădire cu
„Maternitatea
spitalului, dr. I. Găină
secției, doctorul Panait Sirbu,
zeții, gata să ne dea lămu-

această clădire, prin 1935, era
de ucenici care, apoi, a de-
spital de curier. În anii re-
nostru, cind grăia pentru om
at o importanță deosebită, spi-
nceput să se dezvolte. În ul-
ei ani el a fost dotat cu o
modernă. Ceea ce ne-a con-
noua organizare, a fost intro-
„Regimul curativ de pro-
spital, care se bazează pe
ira marelui fiziolog Paulov,
arincipiu ar putea fi formulat

PRINCIPIUL MAXIMEI SOLICITUDINI

Cum ați obținut câștigarea in-
t?
Intr-o atenție educare a cadre-
și creșterea noilor cadre în
ul acestor principii. Comportarea
ulului medical și auxiliar a fost
nata pentru a câștiga încrederea
șilor sub semnul unei „maxime
idini față de omul suferind“
ire blândă, serviciul prompt, în-
rea oricărei cauze care ar putea
tași boala din cauza spitalului
i iatrogeni). Îndepărtarea fo-
de infecție intraspitalicească. S-au
bucărie dezvoltării tehnico-pro-
te, acinându-se probleme din cele
dificile și din cele mai actuale
edicină.

Spre exemplu?
sanguino-transfuzie la noii nă-
Practic, cum ați rezolvat aceas-
tănoșteră în spital?
locul oricărui răspuns, doctorul
ul Sirbu nu aș vrea să vizitez spi-
l și să văzător orice posibilitate
romot intern. Confortul este de-
Fiecare salon are ghetar, dilata-
pentru bagajele personal, masuțe
le de pat care se pot folosi pen-
trule pentru pat. S-au creat legături
exteriorul printr-o centrală telefo-
nă spitalului. În maternitatele ace-
familiei este interes și cu ajutorul
lor telefoane se poate vorbi cu
ul la orice oră din zi și din
te.

MUZICA, TRATAMENT MEDICAL

roâm scări, alte saloane. Farma-
toarele bine aprovizionate. Săli de
văl și de aseter de asemenea
și modern utilitate pentru asistența
năstere a gravidelor și a noilor
cărți prin metoda psihoprofilactică
prin metode farmacologice. Stația
radiofonică a spitalului, nenumărate
zi cu muzică clasică, muzică popu-
lă, muzică ușoară. Discursi. Cerce-
lule, lmi atrage atenția o anve-
dă. „Năstere fără dureri“ prin me-
a psihoprofilactică. „Reportaj știin-
realizai la maternitatea Giulești
concurșul doctorului Panait Sirbu“
expunerea discursul conf. dr. Iosefina
dionescu — medic emerit. — Im-
mare Electrecord-Microson.

Care este conținutul imprimării?
— Lecții de psihoprofilactică în vede-
năstării fără dureri. Vizitarea ma-
năstării de către gravide, pentru
șnăsterea în mediul psihologic. Re-
rea unei năsteri, gravida fiind pre-
tă cu această metodă, demonstrân-
se eficiența procedurii.
Pe peretele camerei un carton:
ogramul stăției. Noțiuni de igienă,
eznarea unei cărți. Meloterapie:
manșa în fa de Beethoven.
— Ce este meloterapia?
— Folosind muzica ca terapeutică
mlădă se creează reflexe condiționate,
milită muzica de lapte. Mai pres-
o anumită muzică ascultată în
nșul pregătirii pentru alăptare. Re-
năsterea aceleiași muzici, concomitent
pregătirea pentru alăptare, crează
l reflex condiționat care mărește se-
șia de lapte.

CULTURA ÎN AJUTORUL MEDICINII

Tot prin stăția de radiofonică, cu
ajutorul difuzoarelor instalate în toate
doanele, se face educația sanitară a
olnăvelor (noțiuni de igienă, de pro-
laxie). Încercăm să facem și o edu-
cație culturală. În alara programelor
ansmise de posturile noastre de ra-
o, se mai transmit de două ori pe
ăptămână cronici ale evenimentelor
olitice interne și externe, se prezintă
iaza culturală a Capitalei, se luc re-
vizi de cărți, se transmit și se re-
omandă muzică. Toate aceste pro-
grame sînt întocmite de personalul
spitalului.
Boliavele mai pot urmări și programe
de televiziune.
— Unde?
— În sala de festivități a spitalu-
lăi, unde există bibliotecă medicală
și bibliotecă sindicală. Cînd se trau-
mte un concert, o operă sau o piesă
de teatru, cronica din personalul spi-
tăului prezintă autorul și spectacu-
lul, dacă este concert, dirijorul, inter-
pretul.

Tot în această sală se fac și lecțiile
de îndrumare și perfecționare cu ca-
drele lucrării unității a spitalului.
— Cum ați realizat toate acestea?
— Pentru înfăptuirea acestui pro-
gram este nevoie de un anumit spi-
rit de muncă, de o înaltă încredere
morală, de o etică nouă. La toate acees-
ta s-a putut ajunge astăzi datorită
grăjii de care sîntem înconjurați, dă-
rății sprințului de care ne bucurăm
din partea celor ce ne conduc, în oon-
dăre de desăvîrșiri construcției socia-
lăste în țara noastră.
A. F.

Gazetele de uzină ȘI VIAȚA MUNCITORILOR PENTRU FRUMOSUL COTIDIAN

Intr-o dimineață, printre tovarășii
care ne-au vizitat redacția, — col-
lege de muncă de la diferite ziare cen-
trale, colaboratori și corespondenți ai
gazetei de uzină — am primit și vi-
zita unui scriitor care ne-a spus:
vreau să pătrund mai bine viața și
activitatea marii dumneavoastră fa-
brilei și am socotit că redacția, care
cunoaște multe lucruri interesante, ar
putea să-mi fie de folos.

Aveam în față colecția gazetei noas-
tre. I-am oferit-o.
— Colecția o voi citi mai firziu, aș
dori să aflu părerea redacției: care
sector vi se pare cel mai important?
Întrebarea aceasta nu ne-am pus-o
niciodată. Trăind în cloacul vieții
colectivului, totul ni se pare plin de
semnificație, important, angrenat în
organismul viu al fabricii.

De la creatorul care concepe un
nou model, la muncitorul care întinde
sute și sute de metri de țesături, la
șablonorul care aplică țesutul cu
grăjă pentru economisirea fiecărui mi-
limentru de sfoa, de la mașinista care
imbina primele piese, la verificatorul
care pune stampila pe produsul finit,
de la inovatorul care concepe un dis-
pozitiv sau o mașină pentru înlocuie-
rea unei operații manuale, la meca-
nicul care îngrijește utilajul pentru
ca munca să se desfășoare ritmic, la
timplarul care pregătește o nouă
masă de lucru, pînă la cei care am-
baleză produsele ce pleacă spre ma-
gazine, fiecare face un lucru impor-
tant. Furtivul întregului colectiv la
îndemna, partidului de a da poporului
numai haine de bună calitate, au fă-
cut să crească prestigiul fabricii
noastre.

Mărturie stau cele 16 drapele de în-
treprindere frunțată pe ramură, sute
de mii de confecții peste plan,
zecele de milioane de lei economie.
Numai în anul 1960 colectivul Fa-
briicii de confecții „Gh. Gheorghiu-
Dej“ a dat peste plan 120.000 costume
98.000 paltoane și pardesie, 36.000
costume tainr, 1.400.000 confecții din
tricot și multe altele. Economie peste
plan întrec cifra de 44 de milioane
lei, iar beneficiile peste plan ating
aproape 43 de milioane lei, 1.429 mi-
lede noi s-au creat în 1960.

Citeva cifre în spatele cărora stau
oamenii și faptele lor.
De acela, la întrebarea pusă am
răspuns simplu — totul este impor-
tant în fabrica noastră. Interesant în
mod deosebit este formarea omului.
Și în această privință are un mare
rol și gazeta de uzină.

Ce poate să vadă un cititor răsfoi-
nd colecția gazetei noastre de uzină
care numără 11 ani de existență?
Străduindu-se să devină o oglindă
a activității colectivelui, gazeta „Con-
fecția“ înfățișează în paginile sale
activitatea plină de entuziasm a muncitorilor,
tehnicienilor și inginerilor
întreplată spre îndeplinirea sarcinilor
trasate de cel de al III-lea Congres
al P.M.R., multiplele aspecte ale for-
mării omului nou cu o conștiință
înaltă, constructor activ al socialismului.

Să deschidem colecția. Gazeta nr.
243 poartă data de 28 Iunie 1960;
este primul număr după încheierea

Maistra curelărilor Elena Tudor, de la F.C. „Gh. Gheorghiu-Dej“, candidată a F.D.P. în circumscripția electorală nr. 409 din Capitală.

lucrărilor celui de al III-lea Congres
al partidului. Să citim câteva titluri:
„Directivile Congresului al III-lea al
Partidului, îmbold spre noi succese“;
„Economie — obiectivul nostru prin-
cipal“; „Pentru titlul de: Cel mai
bun șablonor“; „Perseverența de co-
munisti“; „In șase zile“; „Înțel și
mașinile, al rezultate bune“; „Cali-
ficarea în atenția noastră“ etc. Fie-
care articol este semnat de oameni
din fabrică și vorbește despre entu-
ziasmul și hotărârea colectivului de a
dă viață sarcinilor trasate de partid.

Răsfoind gazeta „Confecția“, lei cu-
noștință de faptele colectivului nostru
harnic care muncеște într-una din

marile fabrici, construită în anii de
democrație populară pe locul unde în
trecut erau niște maghernițe
(APACA) unde muncitorii trudeau
din greu.
Frumos își face loc tot mai mult
în viața noastră. Și îmbrăcămintea
trebuie să fie astăzi tramică și fru-
mosă ca oamenii muncii s-o poarte
cu mîndrie.

Redacția, îndrumată zi de zi de Co-
mitetul de partid, se ocupă număr de
număr de această problemă. În afară
de articole de analiză, reportaje, în-
formații, raiduri-anchete, interviuri
avem și rubrici permanente: Marca
fabricii — un titlu de onoare; sub

Colaborează: Mariana Stoian și Larisa
Corețoși de la gazeta „Confecția“,
Alexandru Toma, de la gazeta
„Grivița Roșie“

Colaborează: Mariana Stoian și Larisa
Corețoși de la gazeta „Confecția“,
Alexandru Toma, de la gazeta
„Grivița Roșie“

Atelierul de sculărie de la Complexul C.F.R. „Grivița Roșie“.

titlul „Educare gustului pentru fru-
mos“ apar articole scrise de creatorii
de modele, de tehnicieni, ingineri.

Fiecare material vorbește despre o
categorie de îmbrăcăminte. De pildă,
șela atelierului de creații de confecții
pentru femei a arătat într-un articol,
pe scurt, istoricul modelului pînă în zi-
lele noastre insistînd asupra unor
detalii de care trebuie să se țină
seama în procesul confecționării îm-
brăcămintii.

Un alt articol, trată problema con-
fecțiilor din tricot sector tinăr în fa-
brica noastră — de numai un an —
și care cunoaște o mare dezvoltare.
În anul 1961 producția se dublează
aici.

La fel s-a scris despre confecțiile
pentru copii, care au atins o varia-
tate de modele care nici nu poate fi
măcar comparată cu ceea ce s-a fă-
cut în trecut.

Simțul de răspundere față de cali-
tatea produselor, față de „frumosul
cotidian“, se formează în iureșul în-
trecreii socialiste.
Adesea se aude prin sectoare cînd
e vorba de pildă despre un fapt ne-
gativ (inactivitatea unui post U.T.M.
de control, o operație greșită în o
lumină, un ton nepotrivit al unui mes-
ter, sau lipsa de respect a unui tinăr
față de vîrstnic): Voi scrie „Con-
fecției“. Redacția primește scrisorile,
le publică sub diferite forme. Cîji
oameni nu s-au îndreptat după ce
faptele care nu le făceau cinste au
văzut lumina tiparului? Codașii au
ajuns frunțai, cei ce priveau cu de-
zinteres o bucăciă de stofă au înce-
put să valorifice cu grăjă pînă și mar-
gina de țesături (care aduce o eco-
nomie însemnată fabricii).

Un număr de peste 300 colabora-
tori s-au strîns în jurul gazetei, ino-
vatori, maștri, croitori, șablonori,
mecanici, creatori, care scriu despre
munca lor fructuoasă. Articolele lor
constituie un schimb de experiență
peste mîile de muncitori și tehni-
cieni din fabrică. Anul acesta aproape
fiecare număr de gazeta a sprijinit
inițiativa unei brigăzi de calitate din-
tr-un sector care a chemat la în-
trere toate brigăzile pentru ca fie-
care muncitor să cunoască cel puțin
două operații. La chemare au răs-
pus multe brigăzi. Deși nu au tre-
cut decît cîteva săptămîni de la aceste
inițiative, putem afirma cu bucurie că
în majoritatea brigăzilor care au
răspuns acestei chemări toți muncito-
rii cunosc trei și patru operații.

În anul 1961 colectivul Fabricii de
confecții „Gh. Gheorghiu Dej“ și-a pro-
pus să obțină succese mai mari decît
în anul 1960. Aceasta este și do-
rința redacției. Și redacția mai are o
dorință care a devenit și dorința co-
lectivului de cititori: gazeta „Con-
fecția“ să se situeze în primele locuri
în întrecerea pe țară între gazetele de
uzină organizate de Consiliul Central
al Sindicatelor.

Colaborează: Mariana Stoian și Larisa
Corețoși de la gazeta „Confecția“,
Alexandru Toma, de la gazeta
„Grivița Roșie“

Colaborează: Mariana Stoian și Larisa
Corețoși de la gazeta „Confecția“,
Alexandru Toma, de la gazeta
„Grivița Roșie“

Colaborează: Mariana Stoian și Larisa
Corețoși de la gazeta „Confecția“,
Alexandru Toma, de la gazeta
„Grivița Roșie“

Colaborează: Mariana Stoian și Larisa
Corețoși de la gazeta „Confecția“,
Alexandru Toma, de la gazeta
„Grivița Roșie“

— În cadrul unor preocupări mai vechi ale „Gazetei Literare“,
presa de uzină a stat în atenția redacției noastre, mai ales în ceea
ce privește modul în care această presă reflectă procesul de cul-
turalizare.

Au fost publicate, nu de mult, la rubrica „Răsfoind revistele“
scurte articole de analiză a profilului paginilor culturale din diverse
gazete de uzină; această acțiune s-a limitat însă la presa întreprin-
derilor din București („Viața uzinei“, organ al întreprinderilor
„23 August“ și „Republica“, „Dinamo“, gazeta fabricii „Klement
Gottwald“ etc. Sporadic, au apărut în coloanele noastre reportaje
destinate special activității unor publicații de acest gen: despre
gazeta fabricii de încălțăminte „Flacăra Roșie“ de pildă), după cum
alte reportaje au menționat rolul acestor gazete în dezvoltarea orga-
nismului social și cultural al fabricilor noastre socialiste. Astfel
de inițiative însă n-au fost continuate, aprofundate și extinse pe
măsură importanței problemelor pe care le ridică gazetele de uzină
din punct de vedere publicistic, cit și în ceea ce privește întărirea
contactului — prin mijlocirea presei din fabrici — între viața muncitorilor
și scriitorii. Realizarea unor raporturi strînse între publi-
cările uzinelor și revistelor Uniunii Scriitorilor pot aduce rezultate
generoase de o parte și de alta.

Articolele pe care le prezentăm, semnate de redactorii gazeteilor
de la Complexul C.F.R. „Grivița Roșie“ și Fabrica de con-
fecții „Gh. Gheorghiu-Dej“ își iau sârca de a vorbi despre aria pro-
blemelor variate din viața muncitorească, reflectînd în același timp și
stadiul actual al presei de uzină. Ele constituie o chemare către
gazetele de uzină din București și din provincie, în vederea unei
colaborări fructuoase, care să ajute procesului de maturizare a pu-
blicisticii legate nemijlocit de realizările muncitorilor noștri. Aștep-
tam materiale din ce în ce mai interesante, reportaje, note scurte,
portrete, pe care le dorim cît mai originale, mai izbutite din punct
de vedere literar.

Biografii

Cu patru ani în urmă vizitam în
Ploiești, la bariera dinspre
Cimpina, pe o buică a actua-
lei Uzine de Fibre Sintetice de la
Săvinești. Era prima stație pilot din
țară, în care chimiștii căutau for-
mule noi și experimentau procedee
ceie mai nimerite pentru fabricarea
ulterioară a fibrelor și firelor polia-
midice.

Pe acea vreme Săvineștii erau încă
un sătuc moldovenesc anodin și
pasnic, în linia Neamului. Actua-
la uzină monumentală nișea timid
în proiecte, pe hîrte de calc sau stă-
tea cultărită prin creiere de arhitecți,
în timp ce pe zecele de hectare ce
adăpostese azi diferitele secții ale
Uzinei, se cultivau porumbul și stecla
de zahăr. Pe acele țărle au răsărit
într-un interval uimitor de scurt (în
doi ani) clădiri masive, moderne, cu
o arhitectonică înzestrată și armonio-
asă, nenumăratele dantele de tuburi
cajărate pe țurci de beton — esta-
cările —, o varietate geometrică de
cazane argintii înconjurate de o țevă-
rie complicată, montate în aer liber
și încălzite de un soare generos
al acestei minunate toamne țirzii. Cu
o completare a decorului: alei asfal-
tate, spații verzi și peluze cu flori —
întregul ansamblu alcătuit-am
inteză industrială ce ar putea fi
lapidar caracterizată în acești ter-
mini: o uzină a socialismului, con-
struită la nivelul celei mai înalte
tehnici mondiale.

În două vitrine se aflau expuse
produsele acestor fire aproape invizi-
bile: ciorapi de naion, șoșete bărbă-
tești, fulare multicolore, vapoare,
bluze și tot soiul de gătelor luxoase.
— Ni le-au trimis beneficiarii —
mi-a săvîrat la ureche inginerul, ca
să acopere hurelul produs de mîile
de spiriduși sintetici care se roteau
amețitor. Am aflat cu acel prilej că
„beneficiarii“ sînt fabricile care tes
firele de pânză sintetică...

— Poate credeți că povestea s-a
sfîrșit? Eroare! Firele acestea —
monofilamente, cum le numea ingine-
rul — au proult obicei de a se
întinde la nestîrșire, ca gumăsticul
de praștie.
— De aici ele pornesc automatizat
spre ultima fază — mă iniția ingine-
rul Herțescu în tainele acestei
văltoiri moderne — ețlerea apoi
răsucirea și bobinarea, de unde sînt
livrate țesăturilor cu polifilamente...
Macaroanele ajunseseră, așadar în
fața cînd sînt apte să se transforme
în toate acele țesături delicate și
transparente, care ciuntesc venitul
conjugal.

Muncitorii care se ocupă cu treburile
asemănătoare la țesăturile de bum-
baci sau de lînă, poartă denumiri
simple: filatori. Aici, la Săvinești, în
condiții miraculoase tehnici: li se
spune operatorii chimiști...
PLUTAȘI DE PE BISTRITĂ
Cu toate că poartă acest titlu
pompos, majoritatea operatorilor
tehnici (din care optzeci la
sută n-au implinit încă vîrstă de 25
ani) au fost calificați în uzină, prin
cursuri speciale. Am cunoscut aici
băieți și fete din Săvinești și din
împrejmurii, care nu cu multă vreme
în urmă purtau coada sapei, țesla
dulgherului sau mistria zidarului.
Azi...
Iată-o pe Chifu Maria, o fată de 18
ani, fiica de țărani întovărășii. Are
doar patru clase elementare, dar pre-
zența în raion a acestui Combinat
miraculos l-a înflăcărat imaginația.
S-a prezentat la secția de personal,
cu doi ani în urmă, a absolvit cursu-
rile de calificare și este azi o ope-
ratoare chimistă care deține de a-
proape un an titlul de frunțasă.
Desigur că în alte vremuri, o fată
atîc de chipeșă ca Maria ar fi așteptat
un Făt-Frumos, care s-o răpească
într-o noapte cu lînă, pe bidivul
înaripat. Dar în epoca noastră, fiica
țoșilor pămășii din finutul Neamtu-
lui întinde scopuri mai practice și
perfect realizabile: să ajungă inginer
chimist. Va trebui, desigur, să-și com-
pleteze studiile, să se înscrie la Fa-
cultate...
— Nu mi se exclude ca peste
cîțiva ani Maria să însoțească vizita-
torii prin uzină, să pronunțe denumiri
greu de reținut, după ce se va pre-
zenta cu modestie: ingineră Chifu...
— Priocp Marioara nu mai e tîne-
ră și a implinit 34 de ani. E căsă-
torită, are un băiat a absolvit cursu-
rile de calificare și este azi o ope-
ratoare chimistă care deține de a-
proape un an titlul de frunțasă.
Desigur că în alte vremuri, o fată
atîc de chipeșă ca Maria ar fi așteptat
un Făt-Frumos, care s-o răpească
într-o noapte cu lînă, pe bidivul
înaripat. Dar în epoca noastră, fiica
țoșilor pămășii din finutul Neamtu-
lui întinde scopuri mai practice și
perfect realizabile: să ajungă inginer
chimist. Va trebui, desigur, să-și com-
pleteze studiile, să se înscrie la Fa-
cultate...
— Nu mi se exclude ca peste
cîțiva ani Maria să însoțească vizita-
torii prin uzină, să pronunțe denumiri
greu de reținut, după ce se va pre-
zenta cu modestie: ingineră Chifu...
— Priocp Marioara nu mai e tîne-
ră și a implinit 34 de ani. E căsă-
torită, are un băiat a absolvit cursu-
rile de calificare și este azi o ope-
ratoare chimistă care deține de a-
proape un an titlul de frunțasă.

— Poate credeți că povestea s-a
sfîrșit? Eroare! Firele acestea —
monofilamente, cum le numea ingine-
rul — au proult obicei de a se
întinde la nestîrșire, ca gumăsticul
de praștie.
— De aici ele pornesc automatizat
spre ultima fază — mă iniția ingine-
rul Herțescu în tainele acestei
văltoiri moderne — ețlerea apoi
răsucirea și bobinarea, de unde sînt
livrate țesăturilor cu polifilamente...
Macaroanele ajunseseră, așadar în
fața cînd sînt apte să se transforme
în toate acele țesături delicate și
transparente, care ciuntesc venitul
conjugal.

Muncitorii care se ocupă cu treburile
asemănătoare la țesăturile de bum-
baci sau de lînă, poartă denumiri
simple: filatori. Aici, la Săvinești, în
condiții miraculoase tehnici: li se
spune operatorii chimiști...
PLUTAȘI DE PE BISTRITĂ
Cu toate că poartă acest titlu
pompos, majoritatea operatorilor
tehnici (din care optzeci la
sută n-au implinit încă vîrstă de 25
ani) au fost calificați în uzină, prin
cursuri speciale. Am cunoscut aici
băieți și fete din Săvinești și din
împrejmurii, care nu cu multă vreme
în urmă purtau coada sapei, țesla
dulgherului sau mistria zidarului.
Azi...
Iată-o pe Chifu Maria, o fată de 18
ani, fiica de țărani întovărășii. Are
doar patru clase elementare, dar pre-
zența în raion a acestui Combinat
miraculos l-a înflăcărat imaginația.
S-a prezentat la secția de personal,
cu doi ani în urmă, a absolvit cursu-
rile de calificare și este azi o ope-
ratoare chimistă care deține de a-
proape un an titlul de frunțasă.
Desigur că în alte vremuri, o fată
atîc de chipeșă ca Maria ar fi așteptat
un Făt-Frumos, care s-o răpească
într-o noapte cu lînă, pe bidivul
înaripat. Dar în epoca noastră, fiica
țoșilor pămășii din finutul Neamtu-
lui întinde scopuri mai practice și
perfect realizabile: să ajungă inginer
chimist. Va trebui, desigur, să-și com-
pleteze studiile, să se înscrie la Fa-
cultate...
— Nu mi se exclude ca peste
cîțiva ani Maria să însoțească vizita-
torii prin uzină, să pronunțe denumiri
greu de reținut, după ce se va pre-
zenta cu modestie: ingineră Chifu...
— Priocp Marioara nu mai e tîne-
ră și a implinit 34 de ani. E căsă-
torită, are un băiat a absolvit cursu-
rile de calificare și este azi o ope-
ratoare chimistă care deține de a-
proape un an titlul de frunțasă.

— Poate credeți că povestea s-a
sfîrșit? Eroare! Firele acestea —
monofilamente, cum le numea ingine-
rul — au proult obicei de a se
întinde la nestîrșire, ca gumăsticul
de praștie.
— De aici ele pornesc automatizat
spre ultima fază — mă iniția ingine-
rul Herțescu în tainele acestei
văltoiri moderne — ețlerea apoi
răsucirea și bobinarea, de unde sînt
livrate țesăturilor cu polifilamente...
Macaroanele ajunseseră, așadar în
fața cînd sînt apte să se transforme
în toate acele țesături delicate și
transparente, care ciuntesc venitul
conjugal.

Muncitorii care se ocupă cu treburile
asemănătoare la țesăturile de bum-
baci sau de lînă, poartă denumiri
simple: filatori. Aici, la Săvinești, în
condiții miraculoase tehnici: li se
spune operatorii chimiști...
PLUTAȘI DE PE BISTRITĂ
Cu toate că poartă acest titlu
pompos, majoritatea operatorilor
tehnici (din care optzeci la
sută n-au implinit încă vîrstă de 25
ani) au fost calificați în uzină, prin
cursuri speciale. Am cunoscut aici
băieți și fete din Săvinești și din
împrejmurii, care nu cu multă vreme
în urmă purtau coada sapei, țesla
dulgherului sau mistria zidarului.
Azi...
Iată-o pe Chifu Maria, o fată de 18
ani, fiica de țărani întovărășii. Are
doar patru clase elementare, dar pre-
zența în raion a acestui Combinat
miraculos l-a înflăcărat imaginația.
S-a prezentat la secția de personal,
cu doi ani în urmă, a absolvit cursu-
rile de calificare și este azi o ope-
ratoare chimistă care deține de a-
proape un an titlul de frunțasă.
Desigur că în alte vremuri, o fată
atîc de chipeșă ca Maria ar fi așteptat
un Făt-Frumos, care s-o răpească
într-o noapte cu lînă, pe bidivul
înaripat. Dar în epoca noastră, fiica
țoșilor pămășii din finutul Neamtu-
lui întinde scopuri mai practice și
perfect realizabile: să ajungă inginer
chimist. Va trebui, desigur, să-și com-
pleteze studiile, să se înscrie la Fa-
cultate...
— Nu mi se exclude ca peste
cîțiva ani Maria să însoțească vizita-
torii prin uzină, să pronunțe denumiri
greu de reținut, după ce se va pre-
zenta cu modestie: ingineră Chifu...
— Priocp Marioara nu mai e tîne-
ră și a implinit 34 de ani. E căsă-
torită, are un băiat a absolvit cursu-
rile de calificare și este azi o ope-
ratoare chimistă care deține de a-
proape un an titlul de frunțasă.

— Poate credeți că povestea s-a
sfîrșit? Eroare! Firele acestea —
monofilamente, cum le numea ingine-
rul — au proult obicei de a se
întinde la nestîrșire, ca gumăsticul
de praștie.
— De aici ele pornesc automatizat
spre ultima fază — mă iniția ingine-
rul Herțescu în tainele acestei
văltoiri moderne — ețlerea apoi
răsucirea și bobinarea, de unde sînt
livrate țesăturilor cu polifilamente...
Macaroanele ajunseseră, așadar în
fața cînd sînt apte să se transforme
în toate acele țesături delicate și
transparente, care ciuntesc venitul
conjugal.

Muncitorii care se ocupă cu treburile
asemănătoare la țesăturile de bum-
baci sau de lînă, poartă denumiri
simple: filatori. Aici, la Săvinești, în
condiții miraculoase tehnici: li se
spune operatorii chimiști...
PLUTAȘI DE PE BISTRITĂ
Cu toate că poartă acest titlu
pompos, majoritatea operatorilor
tehnici (din care optzeci la
sută n-au implinit încă vîrstă de 25
ani) au fost calificați în uzină, prin
cursuri speciale. Am cunoscut aici
băieți și fete din Săvinești și din
împrejmurii, care nu cu multă vreme
în urmă purtau coada sapei, țesla
dulgherului sau mistria zidarului.
Azi...
Iată-o pe Chifu Maria, o fată de 18
ani, fiica de țărani întovărășii. Are
doar patru clase elementare, dar pre-
zența în raion a acestui Combinat
miraculos l-a înflăcărat imaginația.
S-a prezentat la secția de personal,
cu doi ani în urmă, a absolvit cursu-
rile de calificare și este azi o ope-
ratoare chimistă care deține de a-
proape un an titlul de frunțasă.
Desigur că în alte vremuri, o fată
atîc de chipeșă ca Maria ar fi așteptat
un Făt-Frumos, care s-o răpească
într-o noapte cu lînă, pe bidivul
înaripat. Dar în epoca noastră, fiica
țoșilor pămășii din finutul Neamtu-
lui întinde scopuri mai practice și
perfect realizabile: să ajungă inginer
chimist. Va trebui, desigur, să-și com-
pleteze studiile, să se înscrie la Fa-
cultate...
— Nu mi se exclude ca peste
cîțiva ani Maria să însoțească vizita-
torii prin uzină, să pronunțe denumiri
greu de reținut, după ce se va pre-
zenta cu modestie: ingineră Chifu...
— Priocp Marioara nu mai e tîne-
ră și a implinit 34 de ani. E căsă-
torită, are un băiat a absolvit cursu-
rile de calificare și este azi o ope-
ratoare chimistă care deține de a-
proape un an titlul de frunțasă.

— Poate credeți că povestea s-a
sfîrșit? Eroare! Firele acestea —
monofilamente, cum le numea ingine-
rul — au proult obicei de a se
întinde la nestîrșire, ca gumăsticul
de praștie.
— De aici ele pornesc automatizat
spre ultima fază — mă iniția ingine-
rul Herțescu în tainele acestei
văltoiri moderne — ețlerea apoi
răsucirea și bobinarea, de unde sînt
livrate țesăturilor cu polifilamente...
Macaroanele ajunseseră, așadar în
fața cînd sînt apte să se transforme
în toate acele țesături delicate și
transparente, care ciuntesc venitul
conjugal.

LUNA BEATĂ

Calul merge la pas. Iiie Dăneț s-a lăsat pe spătarul scaunului cu areni și se ține ochii închiși. Nu doarme. Așa-i place lui să închidă ochii când se gândeste mult la ceva. Cu ochii închiși, gândurile sînt mai limpezi. Uneori se uita printre gene, înainte pe șosea. Dacă se apropie vreo căruță sau vreo mașină, pune mîna pe bătăru. Calul nu-i sperios, dar e bine să simtă mîna.

Acum pe șosea nu se zărește nici o căruță. Iiie Dăneț ține ochii închiși și zîmbeste. Cîndurile sînt departe. Iși închipuie că a ajuns acasă, în poartă îl așteaptă nevasta și copiii. Tăbărește toți pe el. Cei doi băieți, Șerban și Triță, îi sar în circ. Fetele, Magda și Irinuca, îi se agită de pulpăna hainei și nîm mai slabese cu întrebările:

— Ne-ai adus panglică, tătută ?
 — V-am adus.
 — Și mîrgăle ?
 — Nu, mîrgăle n-am găsit...
 — Băieții sar jos din căruță. Vor să-i ia pachetele, să-l ajute. El nu le da. Cel mare, Șerban, întrebă nelenețitor ?
 — Creioane colorate mi-ai cumpărat ?
 Uite prezervativul că ține mîntie l Săptămîna trecută, cînd a fost în oras, a nitat să-i cumpere creioane colorate. Acum i-a cumpărat, dar se profacă că nu l-a auzit. Băiatul cercetează cu privirea pachetele și întrebă din nou:

— Mi-ai cumpărat ?
 — Ii răspunde Triță :
 — Ţi-a cumpărat. Uite-le !
 Arată cu capul spre buzunarul hainei. Șerban își ia cutia cu creioane colorate și fuge sărînd într-un picior. După ce le privește o clipă se întoarce să l le arate și lui Triță. Încearcă să-l facă în-vîdioș, dar Triță ține mîna din umeri. Nu și poate deriza ochii de pe pachetele învelite în hîrtie albă. Cînd ajunge în casă, Triță nu se mai poate stăpîni. Întrebă :

— Da'n pachete ce-ai adus, tătută ?
 Așteaptă răbdător să fie desfăcute. Sînt atrase și fetele. Uita de panglici și vin lîngă pat. Cînd vede pachetele desfăcute, cea mică, Irinuca, strîgă uimică :

— Uite mamă! Ce sînt astea ?
 Mamă-sa o mîngie pe creștet :
 — Fărurii, Irinucă !
 Șerban întrebă :
 — Le punem pe pereți ?
 Iiie Dăneț își privește nevasta. După asta întrebă zîmbitor :
 — De ce să le punem pe pereți ? Unde ai văzut tu fărurii pe pereți ?
 — La școală !
 Nevasta spune cu blîndețe :
 — Acelea nu-s fărurii. Sînt podoabe Șerban nu se lasă :

— Și astea nu sînt podoabe ?
 — Nu.
 Iiie Dăneț deschide ochii. Zîmbetul i-a dispărut de pe față. Pune mîna pe bîci. Calul tresare. Parec pîna acum numai altă a așteptat. O pornește încoace la trap. Iiie Dăneț se uita îngrijorat spre pachetele de lîngă el și lasă bîciul. La urma urmei n-are nici un rost să se supere. Cu ce sînt vinovați copiii? El de cînd se țiu, mînuiește toți dintr-un bîci. Nu cunosc decît strachina mare de lut. Strachina stă la mijloc pe măsuta rotundă și joasă, iar ei pe scunășe mici, cu trei picioare. Iși așteaptă răbdător rîndul să ia zămă cu lingura sau să întîngă mîmăliga în brînză.

Poate că dimineață, cînd a plecat de-acasă, ar fi trebuit să se spună: Ia, ascultă-mă puțin, măi, copii! Voi nu v-ai săturat să tot mîncați din același bîci? Ce-ai zice, dacă am lua strachina asta și-am sparge-o? Șerbane, tu ești mai voinic. Poți s-o spargi ?
 — Pai de ce s-o sparg ?
 — Așa! Ca să văd cît de voinic ești !
 — Vrei să rizi de mine ?
 — De ce să rîd? Vorbesc serios!
 Poți sau nu poți ?
 — Nu !
 — Tu poți, Triță ?
 — Eu pot !
 — Ai văzut ? Triță-i mai mic decît tine și poate! Hai, Triță, ce mai aștepti ?
 — O sparg, să știți !
 — Sparg-o !
 — Da! Dar după aceea în ce mai mîncaș?...
 Lasă, nu-ți fă tu grijă din asta... Iiie Dăneț se lasă iar pe spătarul scaunului și ride. Da, ar fi fost mult mai bine dacă stătea de vorbă cu ei. Sau să-i fi spus măcar nevestei ce are de gînd să facă. Ea ar fi găsit un prilej să-i pregătască. Așa, cine știe? Poate că n-or să vrea să mînuiește fiecare din bîciul lui. Te pomenesci c-or să facă mofuri. Ce n-o să le placă ! Asta ar fi bună! Ar vrea s-o vadă și pe asta!

din Săvinești

Comunistul Radu Cojocaru e mecanic la secția Lactama. Lucrase într-o zi în schimbul doi, iar la zece seara avea să intre în autobuzul de la Piatra Neamț cu soția — muncitoare și el în uzină. Cu geanta la subțioară, Radu pusese piciorul pe scară, gata să se urce. A observat însă pe inginerul-sei al secției. Caranfil, care se apropia grăbit :

— Ce-ai năcazul, tovarășe inginer ?
 — Nu fi-a venit omul de schimb și mă întreb cum o vom scoate la capăt în noaptea asta, Dumitrate, de sigur, nu-ți pot cere să rămii. Al muncit opt ore, ești obosit, te așteaptă și soția... Ți-ar veni greu...

Nevasta lui Cojocaru presimțise ceva și-l frăcea zorit de mincă : „Rădă, omule, că pleacă autobuzul fără tine!“ Cojocaru n-a stat în cumpănă; datorită de comunist l-a bînuit oșoseala și foamea. „Tine tu, nevastă, geanta și du-o acasă. Vezi să-mi pastrezi și mie ceva de mîncare că eu măntorc la ziua...“ Și a pornit agale către poartă, alături de inginerul-sei.

dar... plătirilor pe Bistrița și pe cale de dispariție. Din Ceahlău, de unde începe lucrul de acumulare, apele au fost strînse în chiuguri de beton, iar de la barajul hidrocentralei pornesc pe o abile artificială, durată de mîna omului din plăci de gresle. Pe acest canal, pînă spre Bacău, se construiesc încă zece microcentrale, care vor dubla capacitatea energetică a colosului de la Bicaz. Din pricina asta, buștenii și-au ales o altă cale de umblat, motorizată, pe autoremorci... Rămăs fără plute, flăcăul și-a rotit privirea în jur. A văzut mîndrele de uzină ce se construiește la o zvrilitură de praștie și s-a hotărît fără șovăială: va deveni muncitor industrial. În șapte luni a demers prin tărşele meseriei cu sprijinul inginerului Saveliuc, iar de la începutul acestui an a fost avansat comandant al tabloului principal...

HAINE FĂRĂ MOARTE

Jung la capătul acestei adîșee industriale. Am vorbit despre oameni și tatele lor ce dau viață unei ramuri cu viitor strălucit, dar n-am pomenit nimic despre ultima minune a Săvineștilor — rolanul.

Cînd mi s-a amîntit, la Plocești, că stofele din rolan vor avea o viață mai îndelungată decît bătrînii din Kirghizia, care ajung uneori pînă la 150 de ani, am luat-o drept o reușită butadă a unor chimiști sugubeși. Dar experiențele din Săvinești au dovedit că acele afirmații se bizuiau pe un adevăr științific. Iar firele pentru această miraculoasă stofă vor fi fabricate, cu începere din anul viitor, la o altă uzină mare din Săvinești, aflată într-un stadiu avansat de montare. Deocîndată se produc asemenea fire, cu titlu experimental și didactic, în stația pilot denumită Rolanul mic. Dar și aceasta ar fi fost considerată pe vremea bunicii noastre o uzină gigantică...

După prima piață kilometrică, calul părăsesc șoseaua. O ia la dreapta, pe-un drum de țară, sigur, fără înclinații. Drumul e îngust și profos. Roțile sareții nu se mai aud. Nici poșii calului. Copii, marți, brune, se afundă în praful greu. Deasupra, juice picior de țînari. Se lasă răcoare. Parcă-i adușă în sulele roșietice ale amurgului.

Drumul se pierde printre lanurile de porumb și floare-soarelui. Departe de tot se zărește un punct negru. Iiie Dăneț nu poate să-și dea bine seama ce-l. Se poate să fie vreun cîine, sau vreun alt animal. Sau o fi vreo ciotață? Prea stă nemiscat. Dar uite că s-a mîscat. E un om! A stat jos și acum s-a ridicat în piciorași! A stat pe-un sac. I-a ridicat pe umeri și-acum merge prin mijlocul drumului. Merge spre sat. Iiie Dăneț se bucură. Calul saltă ușor la pas. Saltă cu spor. Incoace, incoace, îl ajunge din urma. Nu-i nevoie să se grabescă. Dacă n-ar fi cele două pachete l-ar ajunge mai mîndre. Fărurile sînt însă subțiri și cea mai mică scuturătură poate să le ciocneasă sau să le spargă. Mai ști? Omul din față a pus iar sacul jos. Se aplecă cu dosul mîinii pe frunte. O fi prefăreau sacul... Iși spune Iiie Dăneț și se uita dacă are loc unde să-l așeze. Ii găsește el l La urma urmei, îl leagă mîna la spatele sareții. Vrea să ia bătuiele, să mai dea puțin îndemn calului, dar mîna parec nu-l mai ascultă. Omul din față e Toma Teposu. Are chipul pămîntiu. Înainte era roșu și gras.

ROLANUL MARE

Nici ochii nu-i mai sînt ca înaintea. Au o scîntitură blîndă și microasă. Înaintea ei alif. Iiie Dăneț o ține bine. A fost zece ani slugă la el. La muncă de s-a desleșat și nu s-a ales nici cîm fund de izmene!

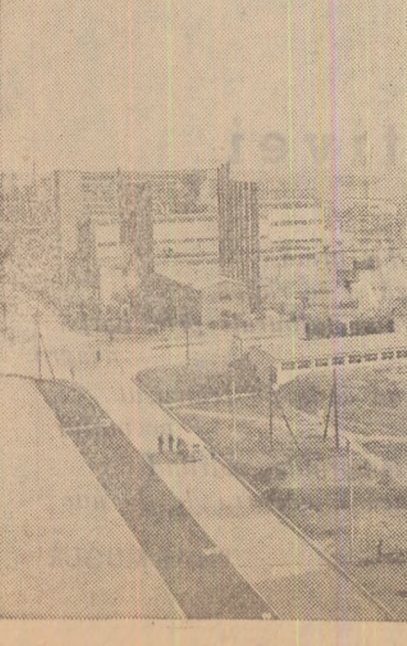
Toma Teposu se șteargă iar cu dosul mîinii pe frunte și pe obraz. E un gest al lui de mult, de cînd era roșu și gras.

— Ce zici, Roibuie, fi dai voie lui ?
 — Ce zici, Roibuie, fi dai voie lui !

COSTACHE ANTON

— Ce zici, Roibuie, fi dai voie lui !
 — Ce zici, Roibuie, fi dai voie lui !

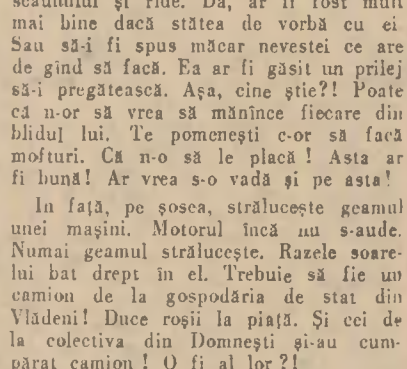
TUDOR MIHAIL

TUDOR MIHAIL

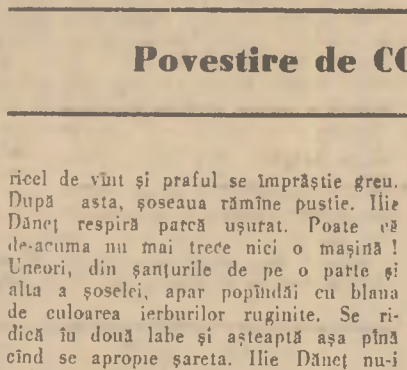
Vedera generală a uzinei

Desen de MIHU VULCANESCU

Desen de MIHU VULCANESCU

Desen de GETA BRATESCU

Desen de GETA BRATESCU

Desen de MIHU VULCANESCU

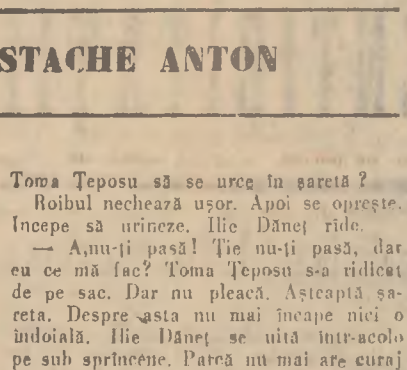
și asuda! Poate că asuda și-acum. Numai că acum o fi asudul de nezac. De vreo doi ani, de cînd s-a făcut gospodărie colectivă în sat, a dat pămîntul. Avea pămînt cît jumătate din sat, dar l-a dat ca pe-o obiață care nu mai este bună de nimic. I-a dat ca să scape de impozite și obligații. Acum lucrăază cu zîns la gospodăria de stat din Vlădeni. E muncitor agricol. Oamenii rid, spun despre el că vrea să-și curete autobiografia. Pentru asta-i trebuie o lopătă bună care să nu se îndoie, și vreme, Multă vreme!

Iiie Dăneț se uita senin înainte. Ii vine să rîdă. Toma Teposu s-a așezat pe sac în marginea drumului și-așteaptă. Poate că așteaptă să-l ia în sarețe. Ehl! Nu pupă el una ca asta! Înceu nu s-a născut calul care să-l ducă pe el în sat! Sau mai ști, poate că Roibuie vrea să-l ducă ?
 — Ce zici, Roibuie, fi dai voie lui

Nevasta consimte fără să spună nimic. Întrebă cu totul alceva :
 — A venit și prosedintele ?
 — Nu. A rămas pentru mine. Mai aștepturi la raion și la bancă...
 După ce taie găina, Iiie Dăneț se urcă în sarețe și dă bîci spre gospodărie. Acum nu mai are de ce să fie îngrijorat. Trebuie să ajungă mai repede, să lawească și să se întoarce. Vrea să-și vadă nevasta și copiii, în jurul mesei, fiecare cu bîciul lui în față !
 — La grajduri, moș Vasile Potîngă în cearec să-l mai țină de vorbă. Să aflone se mai petrece pe la oraș. Iiie Dăneț dă din mîna :
 — Lasă că-ți spun mine, moșule...
 Pornește grăbit, spre casă. De după grajdurile gospodăriei se înalță luna. E mare, rotundă și albă. Parecă masă pe care stătea pînă azi strachina de lut. De-acum și să stea pe ca fărurile ! Doar că pentru fărurii e prea mică. Trebuie să facă rost de-o masă mai mare ! S-o împrumute de la careva. Der de la cine s-o împrumute ? Cine-i de la ora asta, masă ? Mai bine face el una. Din scîndura pregătită pentru casa cea nouă s-o facă. Dacă la două scînduri de-acolo nu se cunoaște și nici nu se supără nimeni.
 Cînd ajunge acasă se duce direct sub suprafața ferestrelor și se așterne pe lucrul. N-are rîndea, dar nu-i necazul nedei ! Pentru seara asta o face numai așa, provizoriu. După o vreme se trezește lîngă el ce nevasta
 — Ce faci aici ?
 — Pai, nu vezi ?
 — Văd eu, da' nu pricep.
 — Ai să pricepi îndată. Ce-i cu zama ? Răză ?
 — Aprăpesc...
 Nevasta pleacă. E încetățat să nu în trebe prea multe. Cînd isprăvesce, Iiie Dăneț pune ferăstrăul la loc. Iși salta mîna pe umăr și intră cu ea în casă.
 — Nevasta privește mirată
 — O masă !
 — Pai ce, credeai că-mi fac stierul ? Pe asta l-am făcut de mult, pentru s-a răcie. Am îngropat-o! S-a zis cu ea !
 Iiie Dăneț lasă mîna jos. lîngă pat e cum din topor, dar el nu vede-asta. Se așează la ea satisfăcut și spune :
 — Pune fărurile.
 Nevasta se întoarce nedumerită :
 — Pai, le întrebăm ?
 — Da' de ce le-am cumpărat ? Să n-uităm la ele ?
 Pemeia nu mai spune nimic. Așterne pe masă o pînză de cînepă, apoi aduce fărurile. În timp ce le așează rostește fără convingere :
 — Eu îți puseam să mînuieci în strachina. Copii dorm...
 — Sona-l !
 — Bine, dacă spui tu...
 Iiie Dăneț se uita la umerii firavi și nevastei care se duce să scoale copiii, apoi, fără voce, privea ce este atrasă de strachina de lut în care aburește zama de găină. Strachina stă în mijlocul mesei rotunde și joase. Iiie Dăneț o privește și nu-i vine să creadă. Se ridică, ia strachina, pune zama înăoi și oală și lese afară.
 — Unde te duci ? — Ii întrebă nevasta.
 El n-o aude. Iese în băttură. Luna s-a ridicat sus, deasupra copacilor. El uita privește o dată strachina de lut, apoi își face vînt s-o arunce. Se învîrtește încet, apoi din ce în ce mai repede. Cînd îi dă drumul, strachina zboară departe, peste gard, în grădina. Iiie Dăneț ascultă s-o audă cum cade. Se aude un troznesc sec. El încearcă să se țină drept, dar i se pare că pămîntul se clătina. Și luna se clătina. Cînd era mic leze, noaptea pe lună cu erii de seama lui și începeau să se învîrte. După asta se opteau și priveau luna. Luna se clătina. E spunea că-i beată. Pe-atunci erau copii. N-avea grijă. Nici acum n-are grijă. Ii vine și acum să se-nvîrte. Să vadă luna beată !
 — De ce-ai cumpărat așa multe ? întrebă nevasta. Noi slătăm numai șosea Iiie Dăneț spune cu veselie în glas :
 — Poate avem și noi musafiri !
 Se duce spre patul copiilor, apoi se întoarce :
 — Au mîncat ?
 Nevasta dă din cap în semn că da, au mîncat.
 Iiie Dăneț își trece degetele groase și bîttuice peste marginea subțire și sîbă a uneia dintre fărurii. Întrebă :
 — Vrei să faci o zămă de paspre ?
 Nevasta își ridică privirea.
 — Acum noaptea ?
 — Acum lîi tai o găină și-apoi mă reped să duc sareta și calul.

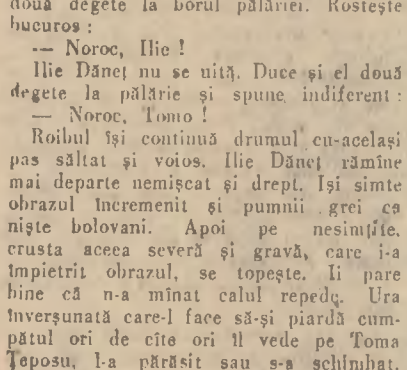
— Ce zici, Roibuie, fi dai voie lui !
 — Ce zici, Roibuie, fi dai voie lui !

Desen de MIHU VULCANESCU

Desen de MIHU VULCANESCU

Desen de GETA BRATESCU

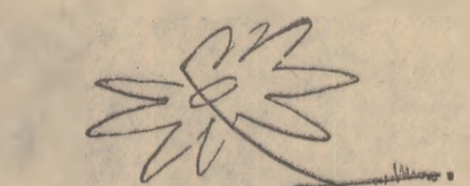

Desen de GETA BRATESCU

Floare albă

Floare albă, ai deschis ieri, involt, peste ulucă, gene lungi, pe ochi de vis limpezi ca un dor de ducă.

Unde ai găsit aflî cîntec gîngăș ? În petale și pe-al meu l-ai zăvorît prins în aripile tale.

Din adîncuri, ai ales, minerișă a culorii, albul ce în strai și-l țes destrămăți, pe fugă, norii.

O, de-aș ști că-ai răzbătut în grădina fiecărui, sol de liniște, alb scut, — să-nflorești mereu, să stărui...

Începi să fugi de mine

Începi să fugi de mine, copilăria mea, ospățul tău sferișt e, paharele-n deșarte, în păr se furizează potecile de nea, s-a rupt în urmă-o punte, un fluviu ne desparte.

Și te destramă ca fumul pe marile văpăși.

Sfîrșit îți este drumul, dar lasă-mi ochii tăi...

Desen de GETA BRATESCU

Motiv de primăvară

În mirosul de cușme și tutun, un scînceț și-o-ntrupare din zăbun și-un glas dogit nițel :

— Uite un miel ! Haide la miel !

Dai trei parale și săruți botul ud și tremurul moale din trupul prea crud. Il smulgi, sărutînd al cornișelor boș și-ți vine-n ninsoare, afară să-l scofi, să-l pui să alege fulg alb între fulgi...

„Uite ce miel ! Haide la miel !“ Cîte inele de bută pe el ! Și cît de grăbit, a venit chemat — nechemat de toți așteptat, cu scîncețu-i de cloșel...

Parcă-i un mugur ce-n pahar ți s-a spart cu pocnet de gheață, cu țîpăt de Mart, cu mari bucurii ce te dor. Parcă se-ntoarse înțiuul cocor.

Tiberiu UTAN

La fabrica de sticlă

Căldura-nusflețește cîntecul nostru materializat în forme fragile — Și-aceste fărurii ce pleacă din mîinile noastre Sună-n ușoară atingere ca un dulce cuvînt. Baloane subțiri tremurî-n aer înălțîndu-se-o clipă, Și ca-ntr-o magie își plimbă conturul gîngăș. Amețite, privirile culțreieră hale și ; Auzul de ritmurii se-ncoarce, de ciudași hexametri. Aici sudoarea-n nestemate se schimbă, Aici e mica lume a planetelor colorate. Aici, demurgii — sufletorii de sticlă.

Se dizolvă raza de soare-n pahare, În densul lichid ce preamărește belșugul, Și laudă munca. Și-n strălucirea rubinelor Se umplu de zîmbete fetele. Ochii Parcă văd în ansamblu toate mesele pline Și toate mîinile ce ridică-n aer paharele. Răsfîngerea lîmă a paharelor ! În ziua cea le-am cunoscut geneza, Acolo-n halele-ncinse de marile focuri Vîind în captare ca apele roșii. Cascada eprubetelor fuga ca mercurul ! Și țevile rețezate cîdeau ca turțurii albi. Acolo se luminează și cîntă paharele Și ei, creatorii — sufletorii de sticlă.

Un cîntec înalt pentru ei — sufletorii de sticlă. Căci ei sînt asemenea zorilor ce-n case pătrund Cu clinchetul vesel. Vrăjite oglinzi ce-n ele reflectă Clipa ce vine — Ei — care-n marile hale transformă Sufletul muncii-n cristal.

Aurel GURGHIANU

REPORTER AL RITMURILOR SOCIALISTE

Vedere din Muzeul satului spre Casa Sctei

Foto DAN GRIGORESCU

IN CAUTAREA AUTENTICITĂȚII

de vorbă cu Ov. S. Crohmălniceanu

Interviul acordat de criticul Ov. S. Crohmălniceanu...

— Pentru că o asemenea discuție să... Interviuul acordat de criticul Ov. S. Crohmălniceanu...

DESPRE POEZIA DE DRAGOSTE

(Urmare din pag. 1)

bucuriei și-al durerii" sau "toate durerile ei de demult o atacă, / asemenea lupilor coborâți spre stâncă somnului..."

Problema rămâne, oricum, interesantă, mai ales în raportarea ei la poezia de dragoste...

— Da, aici o grăjă să nu se piardă... fosta și el obsedat de această întrebare și a căutat să elimine din romanul...

Nimic din acalmia, orizontul monoton, uniformitatea și tot ce mai poate sugera titlul — Dracu în cimpe — nu aparține...

— Dacă aici vedem ritmul socialist, ca efort organizat, mișcare armonioasă, ritmul și supla în același timp...

se scriu, uneori, reportajele, de unde aerul acestora depășește și pictic, După Ștefan Bănuțescu, deci, reportajul are obligație să fie el însuși „ritmul”...

mecul contemporan”. Un proces de regenerare schimbă fața lucrurilor, fie restituindu-le, fie creându-le o individualitate distinctă...

— Există însă și procedul prin care autorul pășește reflexivitatea personajului și trece la reflecții personale...

De ce să nu înfruntăm tradiția ce înșenunează „Posta redacției” înaintea unei singure muze, a poeziei? Conștient că Nina Cassian nu se împotrivi „sacrilégiului”...

Nicolae Maftei, muncitor la uzina „Nicolae Cristei” (Galați). Schița „Noul angajat” e destul de bine proporționată dialogul...

Bărbulescu Iancu, I.P.M.S. Arad, membru în cercul literar „Alexandru Ștefănescu” din Sibiu...

La Casa Scriitorilor

Miercuri 15 februarie a.c. orele 17.30 va avea loc, la Casa Scriitorilor „Mihail Sadoveanu”, ședința Secretariatului de traduceri a Uniunii Scriitorilor...

VICTOR ROMAN (Din „Expoziția regională de pictură și sculptură”) „Țărâncă”

Constituirea colectivei

Aici se naște poemul, pe colțul mesei, cit șovăia din urmă. Poema robustă, cu două lămpi de gaz ca două dansatoare de sticlă...

Florin MUGUR

CARNET

cinematografic

CU ORICE PREȚ

Bază pe fapte autentice. Cu orice preț (1939), producția a Sindicatului...

el, lupul și pînă la ultima suflare. Dezvoltarea resorțiilor morale care...

din principalele calități ale filmului, care, deși conține unele năvăliri artistice...

M. TOLU

Imagine din film

PISICA ÎȘI SCOATE GHEARELE

Rămîne meritoriu efortul regizorului Henri Decoin de a povesti un moment eroic al rezistenței franceze...

rului, o obuzitate a cumpililor orori, a ferocității, apare denunțată vehement. Chiar ofițerul neamț care...

Secvență din filmul „Pisica își scoate ghearele”

S. DAMIAN

Pe marginea unor probleme ale comediei satirice

Discuția în jurul piesei de teatru „Siciliana” de Aurel Baranga, discuție care s-a desfășurat în presă și la Teatrul Național „I. L. Caragiale”...

ale piesei „Siciliana”, nu lăsat impresia că se opun, în general, satirizării vechiului împotriva căruia luptă forțele...

area teatrului românesc de comedie în direcția cerințelor înalte ale unui public care cunoaște bucuria și valoarea risului superior...

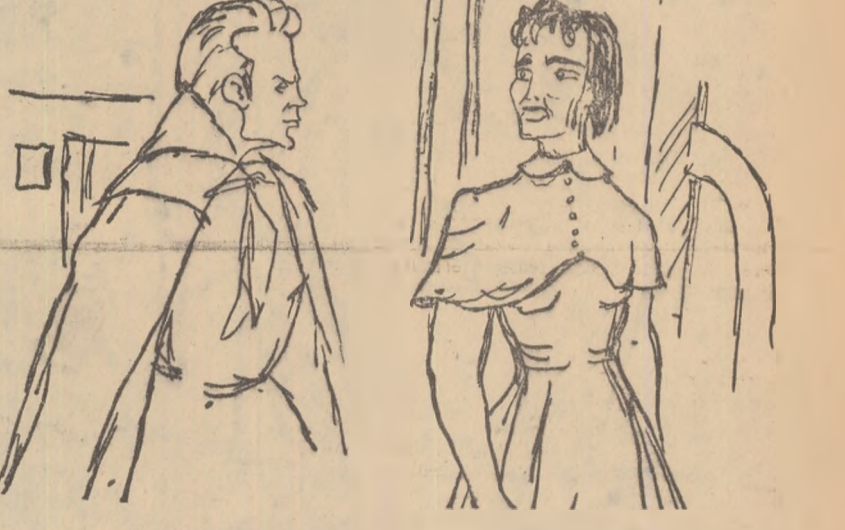
o formulă mult prea ușoară față de semnificația întregă a dezacordului dintre acești neisprăviți și colectivitatea socialistă...

Cea ce surprinde în unele articole care privesc pozitiv, parțial sau total, ultima comedie a lui Aurel Baranga este încercarea de a se demonstra „noutatea” acestor piese...

aparține satirilor, actul II farsei clasice, actul III comediei lirice. Trebuie să înțelegem oare, că ceea ce tov. A. Baranga denumesc „farsă clasică”...

oarecure apariția scriitorului asupra realității noastre socialiste se dovedește în această operă a sa, nesatisfăcătoare. Scriitorul a plecat de la o cloacă...

La Teatrul Muncitoresc — C. F. R. „Mariana Pineda” de Federico Garcia Lorca

AL. AZOITEI (Fernando)

MARGA ANGHIELESCU (Mariana Pineda) Desene de SILVAN

de DINA COCEA

Intr-un ritm înfricoșător, — fenomen pe care specialiștii îl numesc supra-produție. Goana spre nu știu ce imprimări mașinilor o linie aerodinamică...

Două schițe de

ALBERTO MORAVIA

și locuit vreodată într-o cocioabă? Nu? Atunci înseamnă că nu cunoașteți...

A locui într-o cocioabă, asta înseamnă să cauți cu atenție în jurul patului un loc în care să-ți poți așeza picioarele...

Incepeam să cânt din acordeon. Giovanna împărțea trecătorilor planete, în care aceștia își puteau cereța soartă...

Trecerăm podul Milvio, cotirăm spre Via Cassia și o luarăm apoi în spirală pe Camiluccio. Noi trei ședeam în spate...

și cînte și ea cu gura larg căscată. Sunetele acordeonului pluteau sonor în camera joasă...

Incepu să gîlile în timp ce mă zgîlția ca un nebul, iar umflătura de la gît îi se zăbea și pulsa nervos...

de culoarea purcelușilor, ascunși printre cirpe. I-am omorît, se înțelege, dar spumele-mi dumnea voastră...

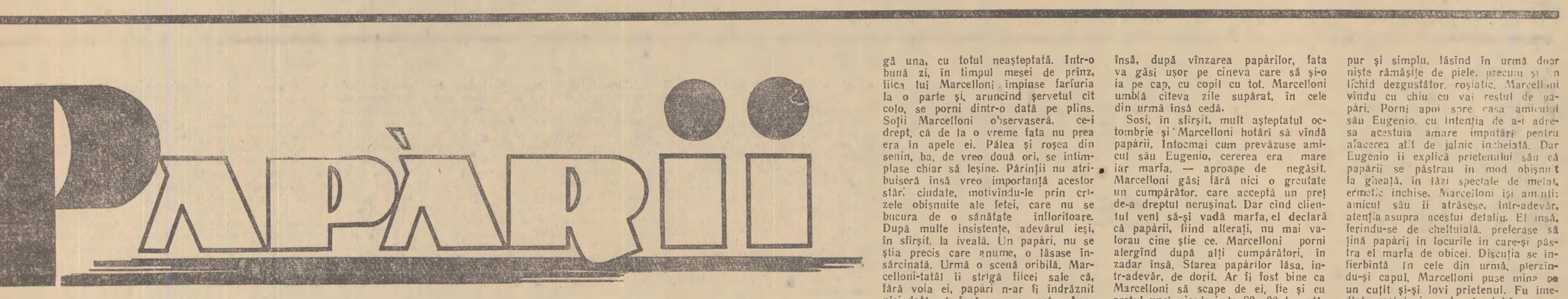
mentina care urla cît o jînea gura. Giovanna umbra de colo pină colo, împărțind cu de-a sila planete amatorilor de sport...

Pășind în frunte, bătrînul intră într-un salon mare, situat la etajul întâi și a-runcă drept în fața feciorului basca sa albastră...

grădina, făcîndu-ne semn din mîna să-l urmăm. Ieșirăm cu toții la o plimbare pe paștele din fața vilei.

— N-am auzit. — Ei hai, nu te mai moșmondi! Scoate banii...

MUSCĂTURĂ

Director: Acad. ZAHARIA STANCU. Colegiul redacțional: Acad. MIHAI BENIUC, MARCEL BRESLAȘU, EUGENII CAMILAR...

Marcelloni cîntări cu prudență argumentele pentru și contra și, hotărîndu-se în cele din urmă...

clotele, ceva în genul exalației izvoroarelor sulfuroase. Pe semne că în comenziile papărilor intra și sulful...

Soții Marcelloni observaseră această particularitate a papărilor pe terțiu, abia atunci cînd cuferele, dulapurile, bufetele și mesele deveniseră inutilizabile...

gă una, cu totul neașteptată. Într-o bună zi, în timpul mesei de prînz, fiica lui Marcelloni împinse furtiv la o parte și, aruncînd servetelul...

însă, după vînzarea papărilor, fata va găsi ușor pe cineva care să știe și să scrie pe un șervetel...

pur și simplu, lăsînd în urmă doar niște rămășițe de piele, precum și un lichid degustător, rosatic...

